

PM 2015: RI (Dnr 180-19/2015, 327-1299/2012, 120-192/2015)

Avstämning av mål och budget för 2015

Omstrukturering av Koppargården, dnr 327-1299/2012

Granskning av projekt Slussen, Rapport från Expertgruppen, dnr 120-192/2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2015, med tillhörande uppdrag och anmodningar åt berörda nämnder och bolag, beslutas med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 141,6 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2015 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för minskade investeringsutgifter med 443,3 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2015 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 2,1 mnkr. Finansiering sker genom att om disponera för ändamålet budgeterade medel under kommunstyrelsen m.m. i 2015 års budget.
5. Nämnderna medges stimulansbidrag med 40,0 mnkr för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller tidsbegränsat till och med år 2016. Finansiering sker genom disposition av i tidigare bokslut avsatta medel.
6. Nämndernas driftbudgetar för år 2015 justeras för ökade kostnader och intäkter med 4 343,3 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
7. Nämndernas investeringsbudgetar för år 2015 justeras för ökade utgifter och inkomster med 68,5 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
8. Nämndernas resultatenheter för år 2015 godkänns enligt bilaga 5 till promemorian.
9. Nämnderna uppmanas och stadens bolag anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera sina indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilagor 3 och 4 till promemorian.
10. Stadsledningskontoret får i uppdrag att genomföra en analys av resursfördelningssystemet enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ärende om omstrukturering av Koppargården avskrivs enligt vad som framgår i stadsledningskontorets

tjänsteutlåtande.

12. Expertgruppens rapport ”Granskning av projektet Slussen” godkänns och berörda nämnder uppmanas beakta slutsatserna i samband med framtida ställningstaganden.
13. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2015” innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagens verksamhetsplaner med budget för 2015, innefattande måluppfyllelse samt identifierade risker utifrån nämndernas risk- och väsentlighetsanalyser.

Beredning

Ärende har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Mina synpunkter

Valet 2014 innebar förutsättningar för en politik som har högre ambitioner för en jämlik och hållbar stad som håller samman. Det är långsiktiga mål som kräver insatser under hela mandatperioden. Dessa mål konkretiserades i förslaget till budget och kodifieras nu i och med att stadens nämnder målmedvetet arbetat med att implementera och genomföra budgeten genom sina verksamhetsplaner.

Det har tidigare funnits en berättigad kritik mot tillämpningen av stadens ledningssystem som handlat om att en politisk majoritet velat skönmåla verkligheten och därmed gjort behoven av förbättringar och utvecklingsarbete otydliga. Jag välkomnar därför en avstämning som öppet redovisar behovet av ytterligare förbättringsinsatser för att uppnå ambitiösa mål för staden.

Med detta sagt är det ändå tydligt att nämnderna på ett förtjänstfullt sätt arbetar enligt fullmäktiges beslut om inriktning och mål. Bedömningen är sammantaget att de mål och aktiviteter som nämnderna redovisar skapar goda förutsättningar för att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Avstämningen visar att 15 av verksamhetsmålen har goda möjligheter att bli helt uppfyllda under året och 10 delvis uppfyllda.

Arbetet med att skapa en stad där barn har jämlika uppväxtvillkor och där tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser kräver ett ofta förnyat arbetssätt. Ett högt bostadsbyggande där alla kan bo kräver fler hyresrätter med rimliga hyror och därmed en förändrad politik. Ett mål om en klimatneutral stad med ren luft och rent vatten förutsätter mer långtgående insatser än under de tidigare åren. Likaså behöver målen om frihet från diskriminering, ökat inflytande för medborgarna och goda arbetsvillkor för alla innebära delvis nya insatser.

Det är därför glädjande att se hur stadens verksamheter förmår att växla upp aktiviteterna i takt med höjda politiska ambitioner.

Avgörande för stadens och Stockholms möjligheter att växa samt säkra en långsiktigt stark ekonomi är att fler får möjlighet att hitta bostad och arbete. Därför är det viktigt att den nya majoritetens höjda ambitioner för bostadsbyggande nu bedöms få genomslag och uppfyllas. Det är en substantiellt stor ökning som kräver ett hårt arbete och delvis förändrad organisation. Fortfarande kvarstår arbete inom de områden där problemen under tidigare år varit som störst. Takten i byggande av studentbostäder kommer förvisso växlas upp jämfört med det som varit, men från en alltför låg nivå och det är uppenbart att här finns mer arbete kvar att göra. På samma sätt förhåller det sig med särskilt boende för personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning. Även här krävs förstärkta insatser för att nå ambitiösa mål.

När det gäller jobben är det glädjande att stadsledningskontoret bedömer att målen kommer uppnås helt. Budgeten innebär substantiellt högre målsättningar för jobsatsningar och medföljande budgetförstärkning. Att på kort tid kunna förstärka de arbetsmarknadspolitiska insatserna och vuxenutbildningen är en välkommen utveckling. Ökade insatser för att uppnå ambitionerna för tidsbegränsade anställningar till personer som har försörjningsstöd på grund av arbetslöshet behövs. Den osäkerhet som finns om uppfyllelsen av årsmålen för andel personer med ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen och andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med alla vuxna är en tydlig illustration på det. Det är sunt att ha en försiktig bedömning av hur snabbt det går att ställa om från en politik då stadsdelsnämnder och facknämnder erbjuds alltför begränsade möjligheter att erbjuda aktiva jobbåtgärder i stället för passivitet. Men ambitionsnivån måste samtidigt svara mot den politiska viljan i budgeten och målsättningen att alla verksamheter behöver jobba aktivt med att bryta långtidsarbetslöshet.

Med avstämningsärendet bekräftas nu också en högre ambitionsnivå för feriearbeten för Stockholms ungdomar, i och med att 52,7 miljoner kronor fördelas ut till stadsdelsnämnderna för feriearbeten. Bedömningen från stadsledningskontoret att fler ungdomar får sommarjobb i år än tidigare år är en välkommen utveckling i riktning mot att alla som vill får chansen att sommarjobba.

För att skapa jämlika villkor för barn i Stockholm är skolan och förskolan central. Det är därför bra att målet för utbildningens kvalitet och för elevernas tid för lärande bedöms uppfyllas. Ett glädjande exempel på stärkt kvalitet är att årsmålet för förskolor med mindre än 25 % förskollärare kan sättas till noll. Det är ett pedagogiskt krav som staden behöver implementera även i förhållande till fristående förskolor. Målet bör succesivt höjas och staden behöver arbeta vidare med möjligheten att utbilda och rekrytera fler förskollärare.

Jämlika villkor kräver ett långsiktigt förebyggande arbete för att begränsa och undvika social orättvisa. I budgeten redovisas en tydlig ambition för detta arbete. En social investeringsfond ska inrättas under mandatperioden för att säkra att långsiktigt samhällsekonomiskt lönsamma insatser får en hållbar finansiering. Finansieringen av framgångsrika ytterstadsprojekt förlängs genom avstämningsärendet, till dess att en hållbar finansiering är säkrad. Stadsdelsnämnderna ges sammanlagt drygt 22 miljoner kronor till verksamheten. Samtidigt tilldelas de 45 miljoner kronor för att förstärka demokratin och delaktigheten i samhället. Även i ordinarie verksamheter

behöver staden få bättre förutsättningar att svara mot de behov som jämlika livsvillkor i stadens alla delar förutsätter. Det är därför ett välkommet förslag att stadsledningskontoret ska se över resursfördelningssystemet. Det är positivt att verksamheter som till exempel Community centers utvecklas i staden för att skapa möjligheter för ungdomar som varken arbetar eller studerar att få en sysselsättning. Det finns också ett värde i att respektive stadsdelsnämnd ser dessa som en gemensam resurs inom stadsdelsområdet och kan lokalisera och prioritera resurserna efter behov.

Alla stockholmare ska kunna känna trygghet inför ålderdomen. Det är därför glädjande att majoriteten av de nämnder som har ett särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmålet har tagit sig an uppgiften på ett ansvarsfullt sätt. Stadsledningskontorets förslag till årsmål för de två nya indikatorerna om utevistelse i vård- och omsorgsboende och kontinuitet i hemtjänsten är en rimlig utgångspunkt. Samtidigt finns mycket kvar att göra för att få en äldreomsorg som det går att lita på och trygga villkor för anställda i all äldreomsorg, oavsett regi.

Stockholm ska vara en klimatneutral stad som bidrar till långsiktig ekologisk hållbarhet. Det är därför glädjande att se det engagemang som många nämnder och styrelser uppvisar i arbetet att höja ambitionsnivåerna för klimatpolitiken. Arbetet för hållbara transporter anses svara mot målen, likaså arbetet när det gäller att det ska vara enkelt att välja en miljövänlig livsstil. Såväl nämnder som kommunstyrelsen initierar nu en rad aktiviteter kopplat till höjda ambitioner som kommer innebära substantiella förändringar. Samtidigt visar det faktum att vissa mål bara förväntas uppnås delvis att det finns mycket kvar att göra för att långsiktigt stärka miljöarbetet. Att exempelvis målen för luftkvalitet inte förväntas nås kommer kräva aktiva åtgärder för att bland annat minska dubbdäcksanvändandet.

Det är en fortsatt stark ekonomi som visas upp i avstämningsärendet. Målen för jobb- och näringspolitiken bedöms uppfyllas helt. Särskilt glädjande är att företagens nöjdhet med kontakter med stadens verksamheter och stadens arbete med att lotsa nya företag klarar, och överträffar, högt ställda mål. Likaså bedöms målen helt uppnås när det gäller att det ska vara enkelt att utbilda sig genom hela livet. Att målen för stadens ekonomiska förvaltning bedöms uppnås är en grundstomme för en långsiktig politik för jämlikhet och hållbarhet. I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande föreslås att indikatorn för administrationens andel av kostnaderna utgår. Det är en välkommen förändring. Indikatorn har inte bara stora mätproblem där verksamheter kan påverka hur kostnader bokförs, det är också en indikator som i flera avseenden är kontraproduktiv och innebär att kärnkompetenser som lärare och omsorgspersonal får ägna sig mer åt administration än undervisning och omsorg. Att ta bort indikatorn ger också en möjlighet att uppvärdera chefskapet i staden.

Målet om ett demokratiskt hållbart samhälle är ett nytt mål och kräver långsiktiga insatser för att lyckas. Det är därför bra att alla nämnder uppmanas förtydliga arbetssätt, formulera mål och lämna in en plan för uppföljning i samband med tertialrapport 1. Kommunstyrelsen bereder under våren ärenden om instruktion för Kommunstyrelsens ytterstads- och demokratiutskott samt Kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter. Organen kommer förstärka stadens arbete med att respektera och leva upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen. Dessa organ får en central roll, inte minst när det gäller uppföljning av insatser. Det är bra att

avstämningen av mål och budget beskriver vad som exempelvis ska göras för att minska våld i nära relationer, genom bland annat ökat stöd till kvinnojourer och förebyggande arbete för att angripa våldets ursprung. Ett viktigt steg för uppföljningen av målen om ett Stockholm fritt från diskriminering, ett Stockholm där ingen behöver vara rädd för våld och att Stockholm respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen är att ta fram indikatorer som mäter måluppfyllelsen.

I ärendet föreslås en stor del av den höjda ramen för tillgänglighetsinvesteringar fördelas. Det är en tydlig illustration på en politik där ambitionsnivån fördubblats. I avstämningsärendet beskrivs också de åtgärder som nu planeras för att förstärka det fortsatta arbetet.

Staden ska vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Att verksamhetsmålet endast bedöms delvis uppnås styrker behovet av att ta tillvara och bygga på anställdas yrkeskunskaper, öka medbestämmandet och förbättra anställningsvillkoren. Låglönesatsningen och avsättningen av medel till kompetensutveckling i samband med bokslutet är led i att öka måluppfyllelsen. Att stadsdelsnämndernas förmåga att erbjuda heltid till anställda med ofrivillig deltid är klart sämre än facknämnderna behöver följas upp. Alla anställda i staden oavsett yrke ska kunna försörja sig på sin lön.

Projektet Slussen har på kommunstyrelsens vägnar granskats av en expertgrupp. Gruppens granskning visar på risken för en betydande ökning av kostnader. Gruppen visar också på behov av och möjligheter till förbättringsåtgärder inom ramen för nuvarande plan. Expertgruppens rapport bereds nu vidare av stadsledningskontoret och berörda nämnder uppmanas att beakta gruppens rekommendationer.

Avstämningsärendet innebär avslutningsvis förtydliganden av budgetåtaganden. Den fördjupade kvalitetsuppföljning inom äldreomsorgen som utlovades i budgeten initieras nu. Resurser till skötsel av naturreservat fördelas, liksom när det gäller arbetet med hemlöshet.

Det viktiga arbetet att förnya och förbättra stadens IT-system går vidare och resurser avsätts för ändamålet. Här är det särskilt angeläget att svara mot behoven i stadens utbildnings- och skolverksamhet så att IT-systemet stödjer en skola med de bästa förutsättningarna. Stimulansbidraget för utbyggnad av förskolelokaler förlängs och bidrar till tillräcklig utbyggnadstakt.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2015, med tillhörande uppdrag och anmodningar åt berörda nämnder och bolag, beslutas med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 141,6 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2015 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för minskade investeringsutgifter med 443,3 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2015 års budget.

4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 2,1 mnkr. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under kommunstyrelsen m.m. i 2015 års budget.
5. Nämnderna medges stimulansbidrag med 40,0 mnkr för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller tidsbegränsat till och med år 2016. Finansiering sker genom disposition av i tidigare bokslut avsatta medel.
6. Nämndernas driftbudgetar för år 2015 justeras för ökade kostnader och intäkter med 4 343,3 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
7. Nämndernas investeringsbudgetar för år 2015 justeras för ökade utgifter och inkomster med 68,5 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
8. Nämndernas resultatenheter för år 2015 godkänns enligt bilaga 5 till promemorian.
9. Nämnderna uppmanas och stadens bolag anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera sina indikatorer och målvärden enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilagor 3 och 4 till promemorian.
10. Stadsledningskontoret får i uppdrag att genomföra en analys av resursfördelningssystemet enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ärende om omstrukturering av Koppargården avskrivs enligt vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Expertgruppens rapport ”Granskning av projektet Slussen” godkänns och berörda nämnder uppmanas beakta slutsatserna i samband med framtida ställningstaganden.
13. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Stockholm den 5 mars 2015

KARIN WANNGÅRD

Bilagor

1. Budgetjusteringar och omslutsförändringar, driftbudget
2. Budgetjusteringar och projektmedel
3. Förändringar av kommunfullmäktiges indikatorer, målvärden och nyckeltal med mera
4. Uppmaningar till stadens nämnder och anmodanden till stadens bolag
5. Resultatenheter
6. Expertgruppens rapport, Granskning av projekt Slussen, dnr 120-192/2015, sammanfattning. Rapporten går att läsa i sin helhet på stockholm.se.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (FP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag godkänns delvis.
2. En politisk referensgrupp inrättas under kommunstyrelsen för att följa översynen av resursfördelningssystemet. Referensgruppens sammansättning inkluderar företrädare för samtliga partier i kommunstyrelsen.
3. Indikatorn för administrationens andel av kostnaderna kvarstår.
4. Därutöver anføres följande.

Finansborgarrådet försöker i sina synpunkter låta påskina att den bristande måluppfyllelsen skulle vara resultatet av en striktare tolkning i stadens ledningssystem. Det är en uppfattning som vi ifrågasätter. Stadens ledningssystem har under Alliansens tid i majoritet fungerat utmärkt väl för uppföljning av måluppfyllelsen, att påstå något annat är att underkänna det arbete som stadens tjänstemän har bedrivit i uppföljning och avstämning av uppsatta mål. Snarare ser vi den bristfälliga måluppfyllelsen som en logisk och ofrånkomlig konsekvens av majoritetens spretande och diffust formulerade mål. Detta bekräftas också av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, där det bland annat anges att inriktningmålen är svårbedömda, liksom att de flesta nämnder är vaga kring hur demokrati- och utvecklingsmedel ska användas.

Lika tydligt som att måluppfyllelsen brister efter majoritetsskiftet är det att även kostnadskontrollen avseende byråkrati och administration brister. Stadsledningskontoret noterar att administrationens andel av kostnaderna inte längre minskar utan nu ökar. Vi finner det anmärkningsvärt att vänstermajoritetens reaktion på detta inte är att skärpa målen för minskade administrationskostnader utan att avskaffa indikatorn som mäter administrationens andel av kostnaderna. Det kan inte tolkas på annat sätt än att vänstermajoriteten är likgiltig inför att stockholmarnas skattemedel går till administration och byråkrati istället för välfärd, men försöker dölja det genom att avskaffa uppföljningen. Det är dålig styrning och oärligt mot stockholmarna.

Av avstämningsärendet framgår även att årsmålet om en sjukfrånvaro på 4,4 procent inte kommer att nås – samtliga stadsdelsnämnder utom Södermalm räknar med än högre sjukfrånvaro. Det är en illavarslande utveckling, både ur ett medarbetar- och verksamhetsperspektiv. Vi välkomnar dock att vänstermajoriteten tills vidare låter målet kvarstå, så att det till skillnad från administrationskostnaderna är möjligt att fortsatt följa upp.

Avstämningsärendet visar vidare på det som vi har befarat i samband med att vänstermajoritetens budget antogs av kommunfullmäktige, nämligen att stadens kärnverksamheter i form av välfärd och stadsutveckling har prioriterats ned till följd av en stor mängd diffusa mål. Stadsdelsnämnderna tvingas nu prioritera sidoverksamheter som att inrätta fler råd och medborgarkontor istället för att fokusera på sitt kärnuppdrag i form av förskola, äldreomsorg och sociala verksamheter. Det är en allvarlig och oansvarig felprioritering av vänstermajoriteten.

Särskilt allvarligt ser vi på vänstermajoritetens nedprioritering av arbetet med att utveckla ytterstaden. Under Alliansens åtta år i majoritetsställning arbetade staden medvetet och strategiskt med att utveckla ytterstaden. Det var varit ett framgångsrikt arbete där långsiktiga mål har kombinerats med konkreta handlingar i nutid, vilket bland annat har resulterat i nöjdare hyresgäster, en ökad trygghet och en bättre samverkan med det lokala civilsamhällets aktörer. Vänstermajoritetens 45 miljoner kronor så kallade demokrati- och utvecklingsmedel ur central medelsreserv utgör dessvärre en tydlig indikation på att konkreta åtgärder för utveckling av ytterstaden uteblir till förmån för byråkrati och politiskt motiverade projekt. Det rimmar illa med vänstermajoritetens högstämde mål om en sammanhållen stad.

Vi noterar samtidigt med oro att det i ärendet indikeras att årsmålet avseende andel personer i relation till befolkningen som uppstår ekonomiskt bistånd inte kommer att nås. Det är synnerligen allvarligt. Alliansen lämnade 2014 över en stad där andelen personer i behov

av ekonomiskt bistånd är den lägsta sedan 1982 och där 18 000 människor har gått från bidrag till arbete tack vare Jobbtorg Stockholm. Det är mycket oroande att denna positiva utveckling nu förefaller att brytas under vänstermajoriteten.

Vad avser den aviserade översynen av resursfördelningssystemet ifrågasätter vi inte att senare års kraftiga befolkningsökning kan motivera en sådan. Givet systemets centrala funktion i stadens styrning förutsätter vi dock att förändringar inte görs utan att först ha förankrats brett politiskt. Det vore synnerligen olyckligt om förändringar genomförs utan brett politiskt stöd, eftersom det skulle riskera att skapa bristande förutsägbarhet för verksamheterna och urholka styrningens legitimitet. Vi förordar därför att en politisk referensgrupp utses av kommunstyrelsen för att säkerställa blocköverskridande insyn i och förankring av de förslag som översynen resulterar i.

Flera oroande tendenser som rör vänstermajoritetens hantering av förskolan och skolan i Stockholm är redan nu tydliga. Under åtta år med Alliansen kunde vi sätta förskolan och skolan främst på dagordningen.

Under perioden blev förskolan en av stadens mest uppskattade verksamheter. Flera stadsdelar har dock redan nu varnat för att man kommer att behöva utöka barngruppernas storlek i förskolan och/eller sänka personaltätheten, redan månader efter maktskiftet. Det tyder på att Stockholm nu sällar sig till städer som Göteborg och Malmö där barngrupperna ökar och där man på flera håll rentav misslyckas med att hålla barnomsorgsgarantin.

Även vad gäller skolan visar majoritetens hantering på en bekymmersam brist på ambitioner och handlingskraft. Bland de faktorer som har betydelse för elevers kunskapsutveckling står de skickliga lärarna i absolut särklass. Vi är stolta över att ha fått på plats förstelärarysningen, som varit betydelsefull för att möjliggöra för skickliga lärare att kunna höja sin lön och stärka karriärmöjligheterna i detta kvinnodominerade akademikeryrke. Alliansen kunde vid flera tillfällen genomföra satsningar på lönehöjningar för stadens lärare, varav den sista kunde betalas ut till julen 2014. Vi noterar med oro att inga ytterligare satsningar på lärarlönerna finns planerade i vänstermajoritetens budget. Det är illavarslande.

Bristen på ambitioner vad gäller arbetsgivarerbjudandet i skolan märks också genom att majoriteten redan i inledningen av sitt styre med att överklaga Förvaltningsrättens dom om vite för lärares arbetsbörda. Majoritetens tal om mer tid för pedagogerna ekar därmed tomt.

Trots att antalet elever kommer att öka kraftigt under överskådlig tid dröjer också beskedet om var nya skolor kan byggas, där oklarheten kring den nya skolan som behövs i Hammarby sjöstad kanske varit det mest uppmärksammade exemplet hittills. Sammantaget har vi svårt att i föreliggande ärende finna något som motsvarar de satsningar på förskola och skola som vänstermajoriteten förespeglade innan de kom till makten.

Ett av majoritetens inrättningsmål är att ”Alla barn har jämlika uppväxtvillkor”. Samtidigt har den rödgröna regeringen avskaffat fritidspengen utan motstånd från Stadshusmajoriteten. Borttagandet av fritidspengen är om något en åtgärd som motverkar ökad jämlikhet bland barn och unga.

Avslutningsvis noterar vi med frustration att vänstermajoritetens förhållande av projekt Slussen nu i allt väsentligt är att jämställa med förhållandet av Förbifart Stockholm, om än till en mindre kostnad för skattebetalarna. Expertgruppens rapport visar att projektet vilar på rättvisande underlag och rimliga bedömningar samt att besluten har tagits på relevanta grunder. Det är uppenbart att denna försening endast beror på vänstermajoritetens interna oenighet kring projektet. Det bekräftas också av stadsledningskontorets bedömning att finansieringen för bussterminalen för Ostsektorn kan beslutas av kommunfullmäktige, något som vi påpekade redan i samband med tertiärrapport 2 2014. Vänstermajoritetens senfärdiga agerande i denna fråga är häpnadsväckande och skadar dessutom förtroendet för staden hos externa parter som i detta fall Nacka, Värmdö och Stockholms läns landsting.

Ärendet

Samtliga nämnder har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2015 inkommit med budget och verksamhetsplan för år 2015. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har stadsledningskontoret granskat nämndernas verksamhetsplaner. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhetsspecifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter.

I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om omslutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende, enligt bilaga 2 till promemorian.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2015” innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagens verksamhetsplaner med budget för 2015. Analysen innefattar måluppfyllelse samt identifierade risker utifrån nämndernas risk- och väsentlighetsanalyser.

Budget för 2015 innebär nya inriktningsmål för mandatperioden och kommunstyrelsen har uppdraget att vidareutveckla uppföljningen och ta fram nya indikatorer.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen, inbegripande både stadens nämnder och bolag, kommer att kunna uppfylla inriktningsmålet om *Ett ekonomiskt hållbart Stockholm*. Inriktningsmålen *Ett Stockholm som håller samman*, *Ett klimatsmart Stockholm* och *Ett demokratiskt hållbart Stockholm* bedömer stadsledningskontoret uppnås delvis då dessa mål är mer svårbedömda, till viss del beroende på att indikatorer ännu inte tagits fram. För flertalet områden stämmer nämndernas planering väl med kommunfullmäktiges mål. Inom några områden uppmanas nämnderna att höja ambitionen, vidta åtgärder och se över sina målvärden för de indikatorer som inte ligger i paritet med kommunfullmäktiges årsmål. I bilaga 4 anges samtliga uppmaningar till stadens nämnder och anmodanden till stadens bolag.

Stadsledningskontorets samlade prognos för kommunkoncernens måluppfyllelse utifrån nämndernas och bolagens verksamhetsplaner redovisas i tabellen nedan.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns det goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2015.

KFs inriktningsmål/verksamhetsmål	Kommunkoncernen Stockholm stad
1. Ett Stockholm som håller samman	Delvis
1.1 Alla barn har jämlika uppväxtvillkor	Delvis
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	Helt

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskola och skola	Delvis
1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	Helt
1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar	Delvis
1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	Delvis
1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	Helt
1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	Helt
2. Ett klimatsmart Stockholm	Delvis
2.1 Stockholm är klimatneutralt	Delvis
2.2 Transporter i Stockholm är hållbara	Helt
2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten	Delvis
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil	Helt
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	Helt
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion	Delvis
3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm	Helt
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	Helt
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	Helt
3.5 Stockholms ekonomi är långsiktigt hållbar	Helt
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	Delvis
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering	Delvis
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	Delvis
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	Helt
4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	Delvis
4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	Helt
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	Helt
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	Helt
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	Helt

Samtliga nämnder har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2015 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2015. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har stadsledningskontoret granskat nämndernas verksamhetsplaner. I kommunfullmäktiges budget för 2015 har nämnderna tilldelats ett särskilt rapporteringsansvar för ett antal verksamhetsmål. Nämnder med särskilt rapporteringsansvar har en nyckelroll för uppföljning av verksamhetsmålen. Nämnderna har, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges

inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhetsspecifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter.

I nämndernas verksamhetsplaner görs även framställningar om omslutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende, enligt bilaga 2.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Justering av indikatorer och nyckeltal

Kommunfullmäktiges indikatorer fastställdes i budget för 2015. Stadsledningskontoret har för avsikt att i tertialrapport 2 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta om förändringar av indikatorer, årsmål och nyckeltal i enlighet med bilaga 3. Stadens nämnder uppmanas och stadens bolag anmodas att se över sina årsmål utifrån de, i detta ärende föreslagna, justerade indikatorerna och i förekommande fall ta fram nya värden och redovisa dessa i tertialrapport 1. Nämnder och bolag som inte har angett årsmål eller har årsmål som ska justeras ska redovisa dessa i tertialrapport 1.

Risk- och väsentlighetsanalys

Samtliga nämnder har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål, indikatorer samt nämndens väsentliga processer. I samband med granskningen av nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret tagit del av nämndernas risk- och väsentlighetsanalyser och gjort en samlad bedömning av risker kopplade till kommunfullmäktiges mål. De risker som bedömts som allvarliga redovisas under respektive kommunfullmäktigemål för verksamhetsområdet. Samtliga nämnder uppmanas att, då riskerna bedöms som väsentliga och sannolika, genomföra aktiviteter för att säkerställa att kommunfullmäktiges mål kan uppnås, det vill säga minska riskerna för bristande målpåfyllelse.

Ett Stockholm som håller samman

Stadens verksamheter ska ge alla stockholmare möjligheten att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Goda arbetsvillkor och god yrkeskunskap hos våra medarbetare lägger grunden för kvaliteten i stadens verksamheter. Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås delvis under 2015. Bedömningen baseras på att fyra av åtta underliggande mål för verksamhetsområdet bedöms uppnås helt och fyra av målen bedöms uppnås delvis.

Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Utgångspunkten för stadens verksamhet ska vara att alla barn ska ha lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Stadens politik ska därför inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under året.

Staden verkar aktivt för minskad barnfattigdom med såväl generella insatser som genom det sociala arbetet. Ekonomiskt bistånd utgör samhällets yttersta skyddsnät för att alla ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Avsikten är att stödet ska vara temporärt genom att det utformas så att det stärker biståndstagarens möjligheter att leva ett självständigt liv. I budgeten framhålls att barnkonventionens ställning ska stärkas i stadens arbete och att barns behov särskilt ska beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd. För indikatorn om *andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd* görs bedömningen, utifrån de årsmål stadsdelsnämnderna satt, att kommunfullmäktiges mål för 2015 kommer att uppnås helt.

Barns rättigheter ska särskilt värnas och staden ska prioritera åtgärder som gör att varje barn möter en god framtid. Detta innebär att barns rättigheter ska vara centrala för alla politikområden. Ett särskilt prioriterat område i arbetet med att främja jämlika och goda uppväxtvillkor är grundskolan och förskolan. Inom dessa områden, vilka beskrivs mer ingående i avsnittet *Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande*, finns goda förutsättningar att uppnå stadens mål. Uppföljningen av alla barns lika möjligheter i förskola och skola vidareutvecklas under året.

Det sociala arbetet för barn och unga inriktas på förebyggande och tidiga insatser. För indikatorn *andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats*, vilken beskrivs närmare i avsnittet *Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla*, görs bedömningen att målet kommer att uppnås under året. Det utvecklade stödet 2015 till ensamkommande barn innebär bland annat förbättrad rekrytering av särskilt förordnade vårdnadshavare vilket bedöms öka kvaliteten i mottagandet av dessa barn. Stadens beslut om att utreda inrättandet av en fond för sociala investeringar ger därutöver nya möjligheter att identifiera behov av satsningar för goda och jämlika uppväxtvillkor.

Stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och överförmyndarnämnden har särskilt rapporteringsansvar för målet. Av nämndernas verksamhetsplaner framgår att föräldrastödsprogram och öppna förskolor utgör viktiga insatser i arbetet med att främja goda uppväxtvillkor. Vidare framhålls, bland annat, att trygga boendeförhållanden, verksamheten inom budget- och skuldrådgivningen samt arbetet inom det ekonomiska biståndet är viktiga för måluppfyllelsen. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har inte inkommit med en särskilt beskrivning av hur de avser bidra till målet eller formulerat nämndmål för sitt arbete på området varför de uppmanas att utveckla mål och åtaganden i sin verksamhetsplan ytterligare.

Stadsledningskontoret kan konstatera att staden prioriterar och genomför ett flertal åtgärder för att främja goda och jämlika levnadsvillkor för barn och unga. Bland annat tillsätter staden en barnombudsman samt utformar, i dialog med barn och unga, ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande. Genom detta arbete bedöms förutsättningar skapas för ett långsiktigt arbete för att alla barn i Stockholm ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor. Under året bedöms viktiga steg tas i denna riktning. Utifrån den höga ambitionsnivå som kommunfullmäktige fastslagit för barns uppväxtvillkor görs dock bedömningen att det kommer krävas ytterligare tid för att målet ska kunna uppnås i sin helhet. *Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande*

Stockholms stad prioriterar skola och förskola. Stockholms skolor ska hålla hög kvalitet och ge alla elever en god grund för fortsatta studier och arbetsliv. Barn och elever ska ges goda förutsättningar för lärande där tid ges för pedagogerna att se till individuella behov.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmål har tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt och formulerat relevanta nämndmål under målet. Stadsledningskontoret noterar att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har samlat alla sina nämndmål som riktar sig till förskoleverksamheten under ett fullmäktigemål. För en ökad tydlighet i uppföljningen uppmanar stadsledningskontoret nämnden att till tertialrapport 1 flytta nämndmål till respektive relevant mål för verksamhetsområdet.

Förskola

Stadsledningskontoret bedömer att kommunfullmäktiges mål för förskolan kommer att uppnås helt under 2015. Nämndernas årsmål ligger över eller mycket nära fullmäktiges årsmål för samtliga indikatorer.

Stockholmarna är överlag mycket nöjda med stadens förskoleverksamhet, i såväl kommunal som fristående regi. Årsmål och ambitionsnivå inför det kommande året är därför

fortsatt höga och det krävs ett aktivt kvalitetsarbete för att nå uppsatta mål. Många nämnder lyfter fram barnens språkutveckling med samarbete med bibliotek och utpekade läsombud som exempel på aktiviteter. Fokus under året kommer även att ligga på barn med flerspråkighet.

Bristen på förskollärare är en utmaning då stadens förskoleverksamhet fortsätter att växa, om än i en något mindre takt än tidigare. Förskollärarna är nyckelpersoner i det pedagogiska arbetet och stadsledningskontoret vill därför understryka betydelsen av fortsatt fokus på denna utmaning.

Stadsledningskontoret föreslår att årsmål för indikatorn *andel förskolor med lägre än 25 procent förskollärare* fastställs till 0. Det stora flertalet nämnder har satt detta årsmål och det är rimligt att förskolorna har minst en fjärdedel förskollärare. Stadsledningskontoret ser dock en risk att föreslagna årsmål för indikatorn på kort sikt blir svårt att uppnå. Ungefär en av tre fristående förskolor har i dagsläget lägre andel förskollärare.

Skola

Stadsledningskontoret bedömer att kommunfullmäktiges mål för grund- och gymnasieskolan kommer att uppnås helt under 2015.

För grundskolan förväntas utbildningsnämnden uppnå kommunfullmäktiges årsmål inom samtliga indikatorer. Stadsledningskontoret vill dock framhålla en risk gällande elevernas upplevda trygghet där utfallet i elevundersökningen 2014 låg flera procentenheter under satt årsmål. Det är viktigt att nämndens arbete och riktlinjer för att stödja skolorna i detta arbete får avsedd effekt.

Antalet grundskoleelever förväntas öka kraftigt de närmaste åren. En genomtänkt personal- och kompetensförsörjning är därför avgörande för att bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheten. Stadsledningskontoret ser positivt både på de insatser som föreslås för att få skickliga lärare som närmar sig pensionsåldern att vara kvar i yrket samt arbetet med att attrahera nya lärare.

Inom den utpekade strategin att utveckla undervisningen lägger nämnden stor tonvikt på det kollegiala lärandet. Projektet med lärarcoacher permanenteras och blir en ordinarie del av arbetet med att stötta lärare och arbetslag i undervisningen. Även digitaliseringen av lärandet är fortsatt i fokus, där självskattning av skolornas IT-mognad och arbetet med Skolplattform Stockholm lägger grund för att förbättra det digitala användandet.

Inom gymnasieskolan har utbildningsnämnden beslutat om tre utvecklingsområden: förbättra elevernas resultat, utveckla det systematiska kvalitetsarbetet samt skapa ett attraktivt och ekonomiskt hållbart utbildningsutbud. Stadsledningskontoret anser att det är av stor vikt att utveckla verksamheten i syfte att fler elever ska fullfölja gymnasiet och få examensbevis. Detta gäller i synnerhet elever inom yrkesprogrammen. Skolorna måste även öka måluppfyllelsen inom introduktionsprogrammen. Stadsledningskontorets förhoppning är att de aktiviteter utbildningsnämnden planerar att genomföra under året ska kunna ge önskade effekt och därmed förbättra elevernas resultat.

Till följd av den nya gymnasieskolan, gyl 1, finns det fortfarande viss osäkerhet kring huruvida satta årsmål för indikatorerna kommer att uppnås. Indikatorn *andel elever med gymnasieexamen* och dess årsmål förslås ändras till följd av att Skolverket använder en annan definition. Skolverket har infört begreppet avgångsbetyg vilket utöver examensbevis även inkluderar studiebevis med ett kursomfång om 2500 poäng. Detta innebär att andelen elever med examensbevis utav de som fått avgångsbetyg är högre än andelen elever med examensbevis utav alla elever som slutat. Utfallet för 2014 var 89,1 procent. Stadsledningskontoret föreslår att årsmålet ändras till 90 procent och uppmanar utbildningsnämnden att justera målvärdet.

Från och med den 1 juli 2015 ska lärare vara legitimerade för att få sätta betyg. Undantaget är bland annat vissa yrkeslärare inom gymnasieskolan. Årsmålet för andelen

legitimerade lärare baseras på hur många lärare som hittills är legitimerade, enligt stadens egen statistik. Även för de två indikatorer som rör detta råder en osäkerhet på vilken statistik Skolverket kommer att presentera. Stadsledningskontoret föreslår att årsmålen fastställs till 61 procent andel legitimerade lärare i grundskolan och 60 procent andel legitimerade lärare i gymnasieskolan.

Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

I Stockholm ska alla barn och elever, oavsett förutsättningar och social bakgrund, ha lika möjligheter i förskola och skola. Alla barns möjligheter ska tas tillvara och kvaliteten på verksamheten ska vara hög i hela staden.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Nämndernas verksamhetsplaner har genomgående ett stort fokus på att utjämna och kompensera för skillnader i förutsättningar och behov. Många målformuleringar och aktiviteter vittnar om att nämnderna under året kommer att genomföra betydande insatser för en mer sammanhållen stad. Förutsättningarna skiljer sig dock i dagsläget åt och stadsledningskontoret bedömer att målet inte helt kommer att uppnås under detta år. Arbetet med att ge alla barn och elever lika möjligheter är ett långsiktigt arbete där föreslagna aktiviteter är viktiga steg i en sådan riktning.

En central del i arbetet med detta mål är att prioritera resurser och insatser utifrån förutsättningar och behov. Utbildningsnämnden har fått ett ökat socioekonomiskt tillägg som går ut till skolorna utifrån en socioekonomisk fördelning. Det är viktigt att nämnden fortsätter att analysera hur det socioekonomiska tilläggsbeloppet bäst kommer till användning i skolorna. Stadsledningskontoret ser positivt på arbetet med fokusskolor fortsätter och att insatser för nyanlända elever förstärks.

Arbetet med barn och elever med behov av särskilt stöd är en annan viktig del för att uppnå en verksamhet med lika möjligheter. Utbildningsnämnden framhåller det inkluderande perspektivet och under 2015 ska skolorna bland annat implementera nya allmänna råd om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. En väl fungerande övergång mellan förskola och skola lyfts också fram av flera nämnder som särskilt avgörande för att barn med särskilda behov tidigt ska ges goda förutsättningar i skolgången.

Nämnderna lyfter fram arbetet med att öka det normkritiska perspektivet och medarbetarnas kompetens i frågor om genus. Utbildningsnämnden understryker betydelsen av normkritik i elevhälsans arbete, vilket stadsledningskontoret välkomnar då ohälsotalen är särskilt höga för unga tjejer och hbtq-personer.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar för detta verksamhetsmål har tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt.

Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

En stad som håller samman ger möjligheter för fler. Alla stockholmare ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Socialtjänsten ska vara hållbar, jämställd, tillgänglig och likvärdig. För att förebygga sociala problem ska fokus ligga på det förebyggande arbetet samt tidiga insatser och åtgärder. Den sociala barn- och ungdomsvården inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans. Personer med missbruksproblem eller psykisk ohälsa ska få stöd och hjälp.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar för detta verksamhetsmål har tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt.

Stadens ambition är att öka andelen av barn och ungdomar med insatser inom socialtjänsten som inte återaktualiseras inom 12 månader efter avslutad insats. Målet ställer bland annat krav på att utredningarna är av god kvalitet och väl underbyggda och att de insatser socialtjänsten erbjuder svarar mot behoven. Det är enligt stadsledningskontoret

angeläget att nämnderna fortsätter att vidareutveckla utredningsarbetet utifrån evidensbaserade och strukturerade metoder samt följa upp om insatserna ger avsett resultat.

I budget 2015 har en ny indikator fastställts, *andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk*. Samtliga klienter ska ha en plan som sammanfattar den enskildes samlade behov av insatser. Planen ska följas upp löpande och revideras efter behov. När den enskildes behov är tillgodosedda ska ärendet avslutas. Att ärenden avslutas enligt plan indikerar att utvecklingen går åt rätt håll för individen och insatserna haft önskad effekt. Årsmål för indikatorn föreslås fastställas till 40 procent. Årsmålet är ett medelvärde av samtliga stadsdelsnämnders årsmål.

Nämndernas aggregerade årsmål för indikatorn *andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden* uppgår till 23 procent vilket är nästan i nivå med kommunfullmäktiges årsmål om 25 procent. De nämnder som har lägre årsmål anger att det beror på att de har många nya klienter boende i försökslägenheter. Klienter måste klara av boendet i minst ett år innan eget kontrakt kan vara aktuellt vilket påverkar utfallet på indikatorn.

Inom socialpsykiatrin har nämnderna fortsatt fokus på att vidareutveckla den individuella uppföljningen samt att ge stöd och insatser som leder till ökad självständighet och att målsättningarna med insatserna uppnås. Indikatorn *andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes* mäts genom brukarundersökning under hösten och redovisas i verksamhetsberättelsen 2015.

Tre indikatorer under verksamhetsmålet bygger på resultat från Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Nästa undersökning sker 2016. Stockholmsenkäten publicerades i juli 2014 och utfallet visar en fortsatt minskning av tobaks- och alkoholbruk. Däremot ligger narkotikamissbruket kvar på samma nivå och den tidigare trenden med minskad användning har avstannat. Nämndernas drogförebyggande och uppsökande arbete ska fortsatt prioriteras och trenderna i Stockholmsenkäten ska ligga till grund för nämndernas arbete. Bland annat bedriver socialnämnden, tillsammans med stadsdelsnämndernas preventionssamordnare, ett arbete för att förebygga och minska cannabissmissbruk.

Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

Stockholm ska ha ett tydligt fokus på insatser som främjar en sammanhållen stad. En stadsövergripande strategi för levande lokala centrum ska arbetas fram. Genom att samarbeta med föreningar och sociala företag ska den kraft som finns i lokalsamhället tas till vara. Staden ska arbeta aktivt med att öka säkerheten i stadsdelarna och satsa på trygghetsskapande åtgärder. Den höga ambitionsnivån för renhållning och klottersanering ska fortsätta och insatser ska göras för att höja kvaliteten på stadens parkmark och grönytor.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Av kommunfullmäktiges fyra indikatorer bedöms tre uppnås helt och en uppnås delvis under 2015. Stadsledningskontoret konstaterar att det aggregerade årsmålet för samtliga nämnder för indikatorn *andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor* uppgår till 71 procent, vilket inte är i paritet med kommunfullmäktiges årsmål 74 procent. Stadsledningskontoret konstaterar att stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Kungsholmen, Älvsjö och Östermalm har låga årsmål i förhållande till föregående års utfall. Dessa nämnder uppmanas därför att höja sin ambitionsnivå i samband med tertialrapport 1 och om nödvändigt ta fram aktiviteter som stöder detta.

Samtliga 20 nämnder med särskilt rapporteringsansvar har tagit fram egna nämndmål, inkluderat samtliga stadsdelsnämnder. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har dock inte beskrivit hur man avser att nå varken de egna målen eller på vilket sätt man bidrar till verksamhetsmålet. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har på ett förtjänstfullt sätt beskrivit hur man avser att arbeta inom verksamhetsområdet. Härutöver har fem nämnder tagit fram

egna nämndmål för verksamhetsområdet.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadens nämnder kommer att genomföra ett stort antal aktiviteter som på sikt kommer att leda till att målet uppnås. Bland dessa kan nämnas att en social hållbarhetskommision kommer att tillsättas och ett flertal övergripande dokument kommer att tas fram eller revideras, såsom översiktsplanen, ytterstadsvisionerna samt investeringsstrategin. Vidare kommer arbetet med att flytta ut stadens förvaltningar och bolag att fortgå enligt plan. Stadsbyggnadsnämnden kommer under året särskilt beakta behovet av hyresrätter, studentlägenheter och bostäder för unga och andra grupper utan stora ekonomiska resurser. Fastighetsnämnden ska inventera fastighetsbeståndet i syfte att öka lokaler för kulturändamål med fokus på ytterstaden. En reinvesteringsplan för stadens parker håller på att utarbetas av stadsträdgårdsmästaren (trafiknämnden) i samarbete med stadsdelsnämnderna. Bromma stadsdelsnämnd har tecknat samarbetsavtal med den nyinrättade lokala polisorganisationen och flera andra stadsdelsnämnder planerar att göra det.

Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Staden har målsättningen att 140 000 nya bostäder ska byggas mellan åren 2010 och 2030. För att säkerställa byggandet i närtid har kommunfullmäktiges i budget för år 2015 antagit målet att 40 000 nya bostäder ska byggas mellan år 2014 och 2020. Markpolitiken ska syfta till att det ska byggas fler bostäder med en god arkitektur till en rimlig kostnad. Staden ska planera bostäder för unga, studenter och grupper med svag ställning på bostadsmarknaden.

Planeringen för nya bostäder ska ske så att en jämn bostadsproduktion i stabilt tempo över konjunkturcyklerna säkerställs. Bostadsproduktionen är avvägd mot bedömt investeringsutrymme, förväntad inflyttning och tillväxt samt fysiska förutsättningar för förtätning och omvandling.

För att kunna öka byggandet med god kvalitet måste samverkan mellan stadens nämnder och bolag förbättras och kommunstyrelsen ska ha ett tydligt ansvar för styrning och samordning.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Målen för samtliga kommunfullmäktiges indikatorer bedöms uppfyllas helt under året. Kommunfullmäktiges inriktning att bygga för grupper med svagare ställning på bostadsmarknaden bedöms dock inte få fullt genomslag.

Sammanlagt 17 nämnder har särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsområdesmålet. Det är de 14 stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och äldrenämnden. Samtliga dessa nämnder har utvecklat nämndmål, aktiviteter och indikatorer som stödjer uppfyllelsen av målet. Utöver nämnderna med särskilt rapporteringsansvar har fyra nämnder utvecklat målet utifrån sina respektive ansvarsområden.

En bostadsfunktion kommer att inrättas på stadsledningskontoret under året. Den ska ansvara för den strategiska styrningen, framtagande och utveckling av en för staden gemensam projektportfölj samt för såväl den interna som externa kommunikationen om den växande staden.

Stadsledningskontoret ser positivt på nämndernas och bolagens åtgärder för ett utvecklat samarbete kring planeringen av den växande staden. Ett exempel är de workshops som stadsbyggnadsnämnden genomför tillsammans med övriga berörda nämnder för att skapa gemensamma ramar för att analysera förutsättningar och konsekvenser av Stockholms tillväxt i stadens olika stadsdelar.

I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska berörda nämnder pröva om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende för personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning. Stadsdelsnämndernas aggregerade mål avseende byggande av denna typ av bostäder uppgår till 117 påbörjade respektive 57 färdigställda bostäder med särskild service under år 2015. I relation till kommunfullmäktiges

mål avseende totalt antal påbörjade bostäder som är 5 000 stycken, innebär det 2,3 procent. Stadsdelsnämnderna uppmanas att vidta aktiviteter för att säkerställa måluppfyllelse på längre sikt.

Äldrenämnden kommer under året att fortsätta att samarbeta med Micasa och stadsdelsnämnderna i den strategiskt planeringen för stadens boenden inom äldreomsorgen. Äldrenämndens mål är att äldres behov av olika boendeformer ska vara tillgodosedda, både på den ordinarie bostadsmarknaden och inom särskilt boende som kräver biståndsbeslut.

Kommunfullmäktiges högt ställda ambition för bostadsbyggandet genomsyrar såväl exploateringsnämndens som stadsbyggnadsnämndens planering för 2015.

Exploateringsnämnden har som mål att markanvisa 8 000 bostäder vilket är i nivå med kommunfullmäktiges mål. Stadsbyggnadsnämnden har som mål att anta/godkänna detaljplaner innehållande 6 000 bostäder, vilket är 1 000 fler bostäder än kommunfullmäktiges mål.

Exploateringsnämnden kommer under året i samarbete med berörda nämnder att ta fram en ny markanvisningspolicy. Den ska syfta till att öka takten i byggandet samt ge verktyg att bygga både fler bostäder med en god arkitektur och fler bostäder till en rimlig kostnad för prioriterade grupper.

Det totala målet för antalet påbörjade bostäder har satts till 5 000, vilket stämmer med kommunfullmäktiges mål för året. Stadens bostadsbolag planerar byggstart av sammanlagt 1 690 bostäder under 2015, vilket ger goda förutsättningar att nå målet om 1 500 påbörjade hyresrätter.

Under året kommer projektet Bostad först implementeras i ordinarie verksamhet. Målet är att dessa lägenheter, som tillhandahålls av de kommunala bostadsbolagen och förmedlas av Bostadsförmedlingen, tillsammans med försöks- och träningslägenheter ska uppgå till 400 stycken. Det är i nivå med kommunfullmäktiges mål.

Kommunfullmäktige har i budget 2015 infört indikatorn Nöjdhet bland de kommunala bostadsbolagens hyresgäster. Stadsledningskontoret kommer tillsammans med Stockholms Stadshus AB att ta fram förslag till definition, mätmetod och mål för denna indikator till tertialrapport 1.

Nettotillskottet av studentbostäder bedöms uppgå till 600 stycken. Det är i linje med kommunfullmäktiges mål. För år 2016 och 2017 är kommunfullmäktiges mål att 1 300 respektive 1 600 studentbostäder ska färdigställas. Inom ramen för projektet Studentbostadsmässan har Stockholms stad som målsättning att 4 000 studentbostäder ska färdigställas år 2013-2017. Mot denna bakgrund konstaterar stadsledningskontoret att exploateringsnämndens förslag till mål för den obligatoriska nämndindikatorn *antal påbörjade studentbostäder*, 700 stycken, är lågt satt. Stadsledningskontoret uppmanar därför exploateringsnämnden att justera målvärdet i tertialrapport 1, för att bättre återspegla stadens mål och åtaganden.

Enligt tunnelbaneöverenskommelsen ska 45 900 bostäder byggas i den nya tunnelbanans influensområde fram till 2030. Det motsvarar en byggnadstakt om 2 700 bostäder per år. Bostäderna ska avse detaljplaner som antagits/godkänts från och med år 2014, med undantag för Hagastaden vars detaljplan antogs 2010. Stadsbyggnadsnämnden har målet att detaljplaner omfattande 1 700 bostäder i influensområdet ska antas/godkännas år 2015. Det är i nivå med kommunfullmäktiges mål för indikatorn. Mot bakgrund av att målet för indikatorn inte uppfylldes år 2014 uppmanas stadsbyggnadsnämnden att se över målnivån till tertialrapport 1. Exploateringsnämnden har målsättningen att markanvisa 2 300 bostäder i influensområdet under året. Målet är också att 2 500 bostäder ska börja byggas i området under året.

Det finns en stark koppling mellan bostadsbyggande och konjunktur. En osäker konjunkturutveckling utgör således en risk för uppfyllandet av verksamhetsområdesmålet. Stadsledningskontoret ser också att kapacitetsbrister i byggsektorn utgör en risk i

genomförandet av de ambitiösa byggnadsplanerna. Staden kan hantera dessa risker, och andra risker så som överklaganden i planprocessen, genom en breddad projektportfölj och en utökad samordning och kommunikation.

Under 2015 kommer stadsbyggnadsnämnden att lägga ett särskilt fokus på att i samverkan med berörda aktörer och myndigheter utveckla hanteringen av riskfrågor i planeringen, något som är av avgörande betydelse för stadsutvecklingen i en tät stadsmiljö.

Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Stockholms stads verksamhet bidrar till ett tillgängligt och inkluderande idrottsliv som präglas av kvalitet, mångfald i uttryck, aktörer och utövare. Stadens arbete för ett rikt föreningsliv tillsammans med upprätthållandet av en god anläggningsstruktur skapar förutsättningar för integrering, folkhälsa och ett jämställt samhälle.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Stadsledningskontorets bedömning baseras på att samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar har väl nedbrutna nämndmål som stöds av aktiviteter och i förekommande fall nämndindikatorer. Även samtliga stadsdelsnämnder har brutit ned verksamhetsområdesmålet på nämndnivå samt beskriver både aktiviteter och förväntat resultat.

Stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden rapporterar inte hur deras verksamhet kan stödja måluppfyllelse. Nämndernas verksamhet påverkar i form av omvärldsrisk för idrottsnämndens möjlighet till måluppfyllelse, exempelvis genom bristande stadsplanering. Kommunfullmäktiges möjlighet till måluppfyllelse ökar om nämnderna kompletterar sina verksamhetsplaner till tertialrapport 1, stadsledningskontoret uppmanar därför stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden att ta fram nämndmål och aktiviteter som stödjer verksamhetsområdesmålet uppfyllelse.

Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Stockholm ska kunna känna trygghet inför ålderdomen. Äldreomsorgen ska vara hållbar, jämställd, tillgänglig och likvärdig. Alla äldre har rätt till tryggt boende och en vardag med hög livskvalitet. Rätten till självbestämmande är grundläggande. Äldre ska kunna påverka både innehåll i omsorgen och utförare. Trygga villkor för personalen är en förutsättning för en trygg äldreomsorg. All äldreomsorg ska vara bra och gå att lita på.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Grunderna för bedömning är att nämndernas aggregerade årsmål för sex av nio indikatorer når upp till kommunfullmäktiges mål. För de två indikatorer som är nya 2015 föreslås i detta ärende årsmål. Stadsdelsnämnderna har i sina verksamhetsplaner, med några undantag inte fastslagit några egna mål. För indikatorn *omsorgstagarnas upplevelse av trygghet – hemtjänst i ordinärt boende* är stadsdelsnämndernas aggregerade mål en procentenhet lägre än kommunfullmäktiges mål.

Det finns inget konkret i risk- och väsentlighetsanalysen som talar för att kommunfullmäktiges mål inte ska kunna uppnås.

Det bör beaktas att till och med 2013 gjorde staden sina egna brukarundersökningar för vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Från och med 2014 använder sig staden av de nationella brukarundersökningar som Socialstyrelsen genomför årligen. Samtliga frågor i vår undersökning har en motsvarande fråga i Socialstyrelsens undersökning. Men formuleringarna kan skilja sig något åt. En jämförelse mellan hur svaren från Socialstyrelsen och stadens enkät genomfördes 2013. För de flesta frågor är differensen någon procentenhet med två undantag. För frågan om måltiderna är en trevlig stund på dagen visar resultatet i Socialstyrelsens undersökning tio procentenhet lägre resultat än stadens egen. Frågan om hur hemtjänsttagaren kan påverka hur tjänsten visar stadens resultat bättre värden. Denna övergång mellan typer av brukarundersökningar är en osäkerhetsfaktor vid bedömningen av måluppfyllelsen.

Majoriteten av de nämnder som har särskilt rapporteringsansvar har tagit sig an uppgiften

på ett ansvarsfullt sätt. Stadsledningskontoret uppmanar dock servicenämnden och överförmyndarnämnden att utveckla nämndmål i sin verksamhetsplan ytterligare.

För indikatorn *andel utevistelse för boende - vård och omsorgsboende* föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktiges årsmål för 2015 ska vara 95 procent. För indikatorn *kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende* föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktiges årsmål ska vara maximalt 10 personer.

För indikatorn *andel utevistelse för boende - vård och omsorgsboende* föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktiges årsmål för 2015 ska vara 95 procent. För indikatorn *kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende* föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktiges årsmål ska vara maximalt 10 personer.

Ett klimatsmart Stockholm

Stockholm ska intensifiera omställningen till att bli en hållbar stad med höga ambitioner inom klimat och miljö. Energi-, trafik- och stadsplanering ska främja en hållbar utveckling och skydda ekologiska samband och närlinor i staden. Cykel-, gång- och kollektivtrafik ska genomgående prioriteras. Stadens verksamhet ska i alla dess delar utgå från målet om en så liten miljöpåverkan som möjligt. Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås delvis under 2015. Bedömningen baseras på att två av fyra underliggande mål för verksamhetsområdet bedöms uppnås helt och två av målen bedöms uppnås delvis.

Stockholm är klimatneutralt

Stockholms stad ska ta ansvar för att minska de klimatpåverkande utsläppen. Målet att Stockholm ska vara fossilbränslefritt skärps så att målet ska uppnås till 2040. Staden ska minska energiförbrukningen i såväl befintliga som nya byggnader. Stadens utsläpp ska minskas samtidigt som stadens långsiktiga kostnader sjunker.

Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer att uppnås delvis under 2015.

Majoriteten av de nämnder som har särskilt rapporteringsansvar har tagit sig an uppgiften på ett ansvarsfullt sätt. Stadsledningskontoret uppmanar dock servicenämnden att utveckla nämndmål i sin verksamhetsplan ytterligare. Totalt har 26 nämnder aktiviteter eller formulerat målsättningar som ansluter till målet.

Av totalt nio indikatorer bedöms två uppnå kommunfullmäktiges årsmål helt. För indikatorn *andel miljöbilar i stadens bilflotta* har äldrenämnden och Stockholms Hamn antagit årsmål som är lägre än kommunfullmäktiges mål vilket leder till att målet i sin helhet inte kan uppfyllas. Därför uppmanas äldrenämnden och anmodas Stockholms Hamn att höja sina ambitionsnivåer och i samband med tertialrapport 1 återkomma med reviderade årsmål, samt om nödvändigt ta fram aktiviteter som stöder detta.

Målvärdet för indikatorn *andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling* föreslås fastställas till 55 procent. Målvärdet för *mängd/andel matavfall som stadens invånare och verksamheter sorterar ut för biologisk behandling* föreslås fastställas till 13,6 procent i enlighet med Stockholm Vatten Avfalls målvärde för året. Staden har i budget 2015 höjt ambitionsnivån för målet *mängd/andel matavfall som stadens invånare och verksamheter sorterar ut för biologisk behandling*. Insamlingen ska öka med ett mål om minst 70 procent till 2020 mot tidigare 50 procent till 2018. Stockholm Vatten Avfall får till tertialrapport 1 redogöra för hur målvärdet om 13,6 procent för 2015 är förenligt med stadens höjda ambitionsnivå.

Målvärdet för *växthusgasutsläpp per stockholmare (ton per invånare)* föreslås fastställas till 3,0 ton per invånare i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens målvärde för året.

Indikatorerna *elanvändning per kvadratmeter, energianvändning per kvadratmeter* och *antal miljöklassade byggnader* utgår för år 2015 från nya definitioner. De nämnder och bolagsstyrelser som inte uppmärksammat detta behöver se till detta till tertialrapport 1, för att säkerställa underlaget inför ett fastställande av kommunfullmäktiges årsmål för hela staden.

Samtliga berörda nämnder ombeds därför att noga granska sina årsmål och i samband med tertialrapport 1 återkomma med reviderade årsmål. Därefter kan nya målvärden komma att föreslås i samband med tertialrapport 1.

Det finns risker som är väsentliga och som kan påverka måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål för verksamheten. För målet om växthusgasutsläpp finns det risk att stadens utfall kommer att överstiga målvärdet. För målet om växthusgasutsläpp har staden också en fördröjd uppföljning som gör att det är svårt att styra mot målsättningar på kort sikt.

Transporter i Stockholm är hållbara

Biltrafiken ska minska för att nå de nationella klimatmålen. Miljövänliga transporter ska stimuleras och gång-, cykel- och kollektivtrafik ska prioriteras. Framkomligheten ska öka för fler. En ny parkeringsstrategi ska tas fram för alla stadens delar, samlastningsinitiativ för godstrafik ska startas och införande av bilpooler ska stimuleras. Trafiksäkerheten ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Sju av de indikatorer kommunfullmäktige har fastställt årsmål för bedöms uppnås helt under 2015.

Den indikator som inte bedöms uppnås under året är *antalet cykelpassager över innerstadssnittet*, där kommunfullmäktige har satt ett årsmål om 68 000. Trafiknämnden anger 58 000 passager som årsmål, vilket skiljer sig väsentligt. Trafiknämnden uppmanas att återkomma i tertialrapport 1 med en ny målsättning som anknyter till ambitionerna i cykelplanen. Trafiknämnden har sedan 2011 i uppdrag att bygga ett automatiskt mätsystem som kontinuerligt mäter trafikmängderna i vissa punkter. Från dessa kommer det att vara möjligt med rapportering löpande per tertial eller annan periodicitet. Trafiknämnden uppmanas att höja sin ambitionsnivå avseende uppdraget att bygga ett automatiskt mätsystem och i samband med tertialrapport 1 återkomma med en tidsplan för utbyggnaden.

Trafiknämnden har beslutat om förslag till årsmål för fem nya indikatorer som kommunfullmäktige har beslutat införa. Årsmålen föreslås antas, eftersom de ligger på en nivå som är önskvärd och rimligt möjlig att uppnå.

Trafiknämnden är enda nämnd med särskilt rapporteringsansvar för målet. Förutom trafiknämnden har ytterligare tre facknämnder och sex stadsdelsnämnder på ett förtjänstfullt sätt tagit fram egna nämndmål. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar påtagligt till måluppfyllandet bland annat genom det sedan många år pågående miljöbilsprojektet.

Trafiknämnden har fått 15,0 mnkr som en extra satsning för att genomföra flera olika aktiviteter som ska bidra till att nå målet. Bland övriga projekt och åtgärder som planeras under året kan nämnas att en gångplan håller på att utarbetas som ska leda till förbättrad gångvänlighet, att trafikstörningar vid stora arbeten i befintlig och ny infrastruktur ska minimeras genom fördjupat samarbete med Stockholms läns landsting, Trafikverket och andra aktörer, att miljökraven vid entreprenadupphandlingar ska utvecklas och att ett antal genomförandeavtal ska förhandlas fram i linje med tunnelbaneöverenskommelsen 2013.

För att förbättra möjligheterna att följa upp målet föreslås att de indikatorer som följer andelen miljöbilar och elbilar i stadens fordonsflotta samt andelen miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon flyttas till det här verksamhetsmålet från verksamhetsmålet *Stockholm är klimatneutralt*.

Stockholm har ren luft och rent vatten

Staden ska arbeta aktivt för rent vatten och ren luft. Luftkvaliteten ska förbättras genom bland annat minskad biltrafik, sänkt hastighet och minskad dubbdäcksanvändning. Arbetet med att skydda Stockholms vatten utvecklas så att den ekologiska statusen i sjöar och vattendrag förbättras. Parker och naturreservat är viktiga för stockholmarna och ska underhållas bättre.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Nämnder med särskilt rapporteringsansvar är miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden. Båda nämnderna tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt och formulerat nämndmål och aktiviteter som bedöms bidra till måluppfyllelse. Totalt har 16 nämnder aktiviteter eller formulerat målsättningar som ansluter till målet.

För målet finns endast en indikator fastställd på kommunfullmäktigenivå, *total fosforhalt i sjöar*, vilken bedöms uppfyllas helt. Målet har också fyra anslutande obligatoriska nämndindikatorer. Två av dem, *andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 bequerel per kvadratmeter luft* och *andel dubbdäck* har målvärden för berörda nämnder som följs upp på aggregerad nivå och bidrar till måluppfyllelse. För de andra två, *antal dygn över normvärdet för PM 10 i luft* och *antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft*, bedöms utifrån tidigare års resultat att det finns risk att målsättningen som uttalas i miljöprogrammet inte kan nås.

Det finns risker som är väsentliga och som kan påverka måluppfyllelsen inom verksamheten. Vad gäller luftkvalitet, PM10 och kvävedioxid, krävs åtgärder på statlig nivå och lagstiftningsåtgärder för att säkerställa måluppfyllelse. Halten PM10 är kopplat till dubbdäcksanvändningen. Det finns vägar där dammbindning inte kan göras frekvent på grund av halkrisken. Därför bedöms normen för PM10 bli svår att klara för år 2015. För att klara normen vid samtliga mätstationer krävs åtgärder som minskar trafiken i staden. Striktare miljözoner som omfattar både tunga och lätta fordon är en möjlig åtgärd. Nya indikatorer behöver som en följd av detta tas fram i samband med utformning av ett nytt miljöprogram. *Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil*

Staden ska intensifiera arbetet med att kartlägga och ta bort gifter. Andelen ekologisk mat i förskola och skola ska öka. Staden ska verka för att minska matens miljöpåverkan, exempelvis genom ökad andel vegetarisk mat, inom sina verksamheter och en strategi för att uppnå 50 procent ekologisk mat ska utarbetas. Återvinnings-centralernas verksamhet ska skötas bättre. Miljörelaterad information ska stärkas och Stockholm ska bli en Fairtrade-city.

Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer att uppnås helt under 2015.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden som har särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmålet har tagit sig an uppgiften på ett ansvarsfullt sätt genom att ha väl nedbrutna nämndmål som stöds av aktiviteter och nämndindikatorer. Totalt har 17 nämnder aktiviteter eller målsättningar som ansluter till målet.

För målet finns endast en indikator fastställd på kommunfullmäktigenivå, *andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter*, vilken bedöms uppfyllas helt. Bland de aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden formulerat i sin verksamhetsplan ingår att tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor. Nämnden har också formulerat aktiviteter i syfte att förbättra konsumentinformationen om etisk och miljövänlig konsumtion och om källsortering.

Det finns risker som är väsentliga och som kan påverka måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål inom verksamheten. Bristen på indikatorer försvårar måluppfyllelsen och nya indikatorer behöver tas fram i samband med utformning av ett nytt miljöprogram, som speglar målets avsikter utifrån ett bredare perspektiv än idag. Under 2015 kommer miljöprogrammet att revideras för att gälla för en ny programperiod 2016-2019.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Målet om ekonomisk hållbarhet kommer att vara utgångspunkten för stadens ekonomiska förvaltning, samtidigt som fler arbetstillfällen och satsningar på utbildning är centralt för en bättre fungerande samhällsekonomi. Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås helt under 2015. Bedömningen baseras på att fyra av fem underliggande mål för verksamhetsområdet bedöms uppnås helt och ett av målen bedöms uppnås delvis.

Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Stockholm ska vara ett centrum för internationellt baserad verksamhet inom forskning och utveckling. Staden ska främja utvecklingen av kreativa näringar, miljöteknikföretag, besöksnäring och arbetsintegrerade sociala företag. Staden ska ha en stark samverkan med akademierna.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Stadsledningskontoret grundar bedömningen på en indikator och nämndernas aktiviteter och beskrivning av hur de tar sig an målet.

För målet finns en indikator *andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning*. Årsmålet föreslås fastställas till 70 procent, utifrån tidigare års utfall.

Staden samarbetar med Stockholms Business Region för att stärka forskning och utveckling mellan regionens lärosäten och andra aktörer, till exempel genom samarbetet Open Lab som är ett multidisciplinärt samarbete där studenter och lärare från lärosätena KTH, KI, Stockholms universitet och Södertörns högskola arbetar med uppdragsgivare från bland annat Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Länsstyrelsen i Stockholms län.

Arbetsmarknadsnämnden bidrar till målet bland annat genom regional samverkan kring utbildning och arbetsmarknad och utbildningsnämnden utbildar stadens barn och ungdomar för fortsatta studier och arbetsliv. Några nämnder beskriver kontakten med lärosäten, forskningsinstitut och näringsliv samt den verksamhetsförlagda utbildningen. Exploateringsnämndens deltagande i planeringen och utvecklingen av Hagastaden, Kista science city och campus på Albano kommer på sikt bidra till att staden blir en världsledande kunskapsregion.

Stadsledningskontorets uppfattning är att bostadsfrågan är av stor vikt för att staden ska kunna vara en världsledande kunskapsregion. Om svårigheten för studenter, forskare, företagare m.fl. att få tag på bostäder i Stockholms stad och dess grannkommuner består kan det få till följd att Stockholm som region väljs bort vid val av högre studier och etablering av företag. Målet om Stockholm som världsledande kunskapsregion är beroende av att verksamhetsmålet *Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo* uppnås.

Minst lika viktigt är det att verksamhetsmålet *Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande* uppnås. Att alla elever får en kvalitativ utbildning som förbereder dem för vidare studier och arbetsliv är av största betydelse för att företag ska kunna etablera sig och utveckla sin verksamhet i Stockholmsregionen.

För den fortsatta styrningen och uppföljningen av målet finns behov av fler indikatorer som i högre grad fångar målet.

Två av de tre nämnder som har särskilt rapporteringsansvar har tagit sig an uppgiften på ett förtjänstfullt sätt. Stadsledningskontoret uppmanar dock utbildningsnämnden att utveckla nämndmål i sin verksamhetsplan.

Företag väljer att etablera sig i Stockholm

Stockholmsregionen är Sveriges tillväxtmotor och drivs av människors innovationsförmåga, entreprenörskap och kreativitet. Nya och växande företag är avgörande för att skapa nya arbetstillfällen. Stockholm ska vara en attraktiv stad för småföretagare och det lokala näringslivet ska stärkas genom utvecklad företagservice och rådgivning. Entreprenörskap och eget företagande bland kvinnor och utrikesfödda ska särskilt stödjas. Staden ska samverka med andra offentliga och privata aktörer för att öka företagandet i Stockholm och förutsättningarna att möta företagets behov i exempelvis frågor om matchning och kunskapsförsörjning.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Alla tre kommunfullmäktigeindikatorer för verksamhetsmålet bedöms uppnås helt under året. Tre av fyra nämnder med särskilt rapporteringsansvar har utvecklat nämndmål,

indikatorer och aktiviteter som stödjer uppfyllelsen av verksamhetsområdesmålet. Utöver dessa nämnder har 18 nämnder, varav tio stadsdelsnämnder också utvecklat målet utifrån sina respektive ansvarsområden.

För indikatorn *företagens nöjdhet med bemötandet* har Stockholm Business Region (SBR) föreslagit ett mål som ligger flera enheter över kommunfullmäktiges mål, 75 jämfört med 71. Detta med bakgrund mot utfallet för indikatorn som år 2014 var 76. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktiges mål för indikatorn justeras till den av bolaget föreslagna nivån, dvs 75.

Stadsdelsnämnderna fortsätter att arbeta för att skapa ett företagsvänligt klimat genom att delta i och stödja lokala företagsföreningar och agera länk mellan olika företag, staden och olika myndigheter. En strategi för stadsdelsnämndernas och SBR:s gemensamma arbete med näringslivsutveckling kommer att utvecklas under året.

Målet för den obligatoriska nämndindikatorn *antal företag som staden lotsat*, som föreslås av SBR, har ökat väsentligt, från 300 år 2014 till 400 för år 2015. Förutsättningarna för att nå målet är goda. Antalet företag som nyttjade tjänsten år 2014 var 406. Målet ska uppnås bland annat genom att SBR arbetar tillsammans med servicenämnden för att utveckla tjänsten.

Bolaget ska också arbeta för att främja utländska etableringar och investeringar i Stockholm, och har en central roll i att främja staden som besöksdestination och evenemangstad.

Arbetsmarknadsnämnden bidrar till målet främst genom att förse arbetsmarknaden i Stockholm med arbetskraft och bistå med kompetensförsörjning. Nämnden planerar bland annat en strategi för nämndens samarbete med näringslivet. Nämnden utreder också hur sociala företag och idéburen sektor kan bidra till nämndens verksamhet och möjligheterna att i Skolplattform Stockholm skapa en kompetensdatabas där arbetsgivare kan se vilka kompetenser som finns bland de studerande.

Exploateringsnämndens mål är att underlätta för företag att etablera sig i Stockholm bland annat genom att mark tillhandahålls till företag som vill etablera sig eller utvecklas och att god infrastruktur tillgodoses. I Norra Djurgårdsstaden planeras exempelvis för 35 000 arbetsplatser. Inom Värtan planeras en ny passagerarterminal för färjeresenärer och i anslutning till denna en ny handelsplats. I området Telefonplan ska det skapas förutsättningar för 70 000 kvm arbetsplatser i en sammanhängande stadsmiljö. I samband med planeringen av nya bostadsområden undersöker exploateringsnämnden om möjlighet finns till lokaler för småföretagande.

Fastighetsnämnden förvaltar ett brett utbud av fastigheter, och har i uppdrag att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler. Genom en aktiv dialog med befintliga och framtida kunder ska fastigheterna kunna utvecklas och bättre anpassas till den enskilda kundens verksamhet. Fastighetsnämnden ska även skapa möjligheter för nystartade företag att få tillgång till lokaler eller mark.

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Fler ska arbeta, ha trygga anställningar och försörja sig själva. Ett arbete är grunden för människors utveckling, delaktighet och egen försörjning. Målet är ett hållbart arbetsliv med trygga anställningar och möjlighet till livslångt lärande. Arbetsmarknaden ska vara jämställd och fri från diskriminering.

Stadsledningskontoret bedömer att målet uppnås helt under året.

Stadens indikatorer för ekonomiskt bistånd utgör mått på hur väl stadens arbete inom detta verksamhetsområde fungerar. Nämndernas fastslagna årsmål för indikatorerna *andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen* och *andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare* innebär att det kan bedömas finnas en viss risk för att kommunfullmäktiges årsmål inte uppnås. Nämnderna behöver mot denna bakgrund bedriva ett evidensbaserat utvecklingsarbete inom

det ekonomiska biståndet och inom området för arbetsmarknadsåtgärder så att förutsättningar skapas för en fortsatt positiv utveckling. Uppmärksamhet behöver bland annat riktas mot hur de medel som utgått för kommunala visstidsanställningar på bästa sätt kan användas i arbetet för fler i jobb.

Arbetsmarknadsnämndens årsmål för andelen aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm ligger i linje med kommunfullmäktiges årsmål. För indikatorn *antalet praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar* innebär nämndernas aggregerade årsmål att goda förutsättningar finns för att målet kommer att uppnås. I denna del är det dock viktigt att framhålla att utfallet av denna indikator ställer krav på att utbudet av praktikplatser motsvarar de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter och att matchningen mellan jobbtorgen och nämnderna fungerar väl. Arbetsmarknadsnämnden har uppdraget att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete som syftar till att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar för detta verksamhetsmål har tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt.

I budgeten för 2015 höjs ambitionsnivån för arbetet med feriearbeten. Av budgeten framgår att arbetsmarknadsnämnden ska leda arbetet med stadens sommarjobb och sträva efter att kunna erbjuda alla unga i åldern 16-19 sommarjobb. Stadsdelsnämnderna tillförs mot denna bakgrund ytterligare 52,7 mnkr för satsningen på feriejobb, se bilaga 2 för fördelning. Detta tillskott innebär att stadsdelsnämnderna ges förutsättningar att erbjuda fler ungdomar sommarjobb än tidigare varför de uppmanas att se över och höja sina målvärden i samband med tertialrapport 1. För att staden ska kunna skapa ett utbud av feriejobbspplatser som i högre grad motsvarar efterfrågan uppmanas vidare stadens samtliga nämnder och bolag att ta ett aktivt ansvar för att bidra med lämpliga platser. Stadsledningskontoret föreslår mot bakgrund av den höjda ambitionsnivån att stadens samlade målvärde för sommarjobben höjs till 6 700. *I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet*

Utbildning är den enskilt viktigaste faktorn för att kunna träda in och stanna kvar på arbetsmarknaden. Betydligt fler elever ska klara grundskolan och fler stockholmare ges möjlighet att utbilda sig på högskolor och universitet. Kvaliteten i Svenska för invandrare (sfi) ska höjas och undervisningen i större utsträckning individanpassas. Utbudet inom Komvux ska utökas och kombinationsinsatser för personer som står långt från arbetsmarknaden prövas.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet uppnås helt under året.

Stadsledningskontoret kan konstatera att ett aktivt arbete kommer att bedrivas under året vilket skapar goda förutsättningar för att verksamhetsmålet ska kunna uppnås. Som en del i arbetet med att fler stockholmare ska ges möjlighet att utbilda sig på högskolor och universitet förstärker kommunstyrelsen arbetet med att få fler utbildningsplatser till Stockholmsregionen. För vuxenutbildningen och sfi gäller att arbetsmarknadsnämnden kommer att bedriva ett aktivt utvecklingsarbete för ökad flexibilitet, tillgänglighet och ett brett utbud av utbildning. Insatser kommer att genomföras för att öka möjligheterna för arbetslösa att börja studera och att kunna kombinera sina studier med andra insatser, för att öka utbudet av utbildningar inom Komvux och sfi med koppling till bristyrken samt för att utveckla arbetet inom studie- och yrkesvägledningen. Nämnden kommer också att genomföra en översyn och uppdatera vuxenutbildningens information på stockholm.se med syfte att det ska vara lätt att hitta information om studier. Även tillgängligheten för personer med olika typer av funktionsnedsättningar ska ses över liksom utbudet av information på olika språk. Arbetsmarknadsnämnden anger också att den, som ett första led i arbetet med att integrera ett genusperspektiv på nämndens verksamheter, kommer att ta fram könsuppdelad statistik inom de verksamhetsområden där det är möjligt.

Arbetsmarknadsnämnden har särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmålet och har tagit sig an uppgiften på ett ansvarsfullt sätt.

Befintliga indikatorer för målområdet belyser andelen kursdeltagare inom svenska för invandrare, grundläggande vuxenutbildning samt gymnasial vuxenutbildning med godkända betyg efter fullföljd kurs. För samtliga indikatorer ligger arbetsmarknadsnämndens fastslagna årsmål i linje med kommunfullmäktiges årsmål.

Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Världsekonomin utvecklas svagt

Den globala konjunkturen har utvecklats svagt under 2014. Delar av världsekonomin har dock haft en relativt stark utveckling, bland annat USA och Storbritannien. På andra håll är utvecklingen betydligt svagare, inte minst i euroområdet där BNP-tillväxten varit nära noll andra och tredje kvartalen 2014. Bland de större tillväxtekonomierna är bilden också splittrad. Medan Kina och Indien har en relativt hög tillväxt hotas Ryssland och Brasilien av recession. I de båda senare fallen är fallande råvarupriser en bidragande orsak. Världsbanken räknar med en global BNP-tillväxt på cirka 3 procent 2015 och 3,3 procent år 2016.

Återhämtningen i svensk ekonomi går trögt

Återhämtningen i den svenska ekonomin går trögt. BNP-tillväxten beräknas ha uppgått till 1,7 procent under 2014. Det beror till stor del på den svaga utvecklingen i euroområdet. Samtidigt har arbetsmarknaden stärkts. Sysselsättningen har ökat snabbare än arbetskraften och därmed har arbetslösheten sjunkit något, både i absoluta och i relativa tal. I december 2014 var arbetslösheten 7,8 procent av arbetskraften, säsongrensad och utjämnad. Konjunkturinstitutet räknar med att Sveriges BNP-tillväxt blir 2,3 procent år 2015.

Konjunkturen i Stockholm stärks

Konjunkturen i Stockholms stad är på väg att stärkas. Sysselsättningen har ökat kraftigt under det senaste året, men till följd av ett ökat arbetskraftsutbud ligger andelen arbetslösa kvar på en nära oförändrad nivå. Statistik från arbetsförmedlingen visar dock att antalet nyinskrivna arbetslösa minskar, medan de nyanmälda platserna ökar. Lönesummans tillväxttakt har ökat under de senaste kvartalen och Handelskammarens konjunkturbarometer har förbättrats och visar på ett gott stämningssläge i näringslivet.

Ekonomisk hållbarhet

Utgångspunkten för stadens ekonomiska förvaltning är målet om ekonomisk hållbarhet. Målet nås genom att stadens ekonomi stärks, och där minskad arbetslöshet, fler utbildningsinsatser och ökat bostadsbyggande är centrala delar för en bättre fungerande arbetsmarknad. Stockholm ska vara en jämställd stad där makt, möjligheter och resurser fördelas jämnt, oavsett kön. Det förutsätter att stadens verksamhet och budget analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv och under året kommer kommunstyrelsen genomföra en genusanalys av stadens budget.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

För fyra av verksamhetsmålets fem indikatorer når nämndernas aggregerade årsmål upp till kommunfullmäktiges årsmål. Nämndernas aggregerade årsmål för indikatorn *administrationens andel av de totala kostnaderna*, når inte upp till kommunfullmäktiges mål. Istället för kommunfullmäktiges årsmål om att minska, ökar andelen marginellt.

En viktig förutsättning för en ekonomisk hållbarhet är en ekonomi i balans och samtliga nämnder har som förväntat resultat att verksamheterna bedrivs utifrån fastställd budget. Förbättrade prognoser och god uppföljning är exempel på åtgärder som bidrar till att bibehålla

en god budgethållning.

Det finns risker som är väsentliga och som kan påverka måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Förändrade förutsättningar för ett ökat antal ensamkommande flyktingbarn och förändrad lagstiftning avseende ansvaret för att utreda behov av god man kan påverka måluppfyllelsen av nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar.

Det finns ingen nämnd med särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmålet. Dock har kommunstyrelsen ett indirekt särskilt rapporteringsansvar med tanke på nämndens övergripande ansvar för styrning och samordning av stadens samlade ekonomi.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska sträva efter att bli en stad som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från alla former av våld och diskriminering och staden ska stärka arbetet för de mänskliga rättigheterna. Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås delvis under 2015. Bedömningen baseras på att fem av åtta underliggande mål för verksamhetsområdet bedöms uppnås helt och tre av målen bedöms uppnås delvis.

Stockholm är fritt från diskriminering

Arbetet mot diskriminering ska intensifieras. Stockholms stad ska arbeta mot alla former av diskriminering och ojämlikhet. Stockholm ska vara en jämställd stad där makt, möjligheter och resurser fördelas jämnt oavsett kön och etnicitet. Ett genus- och anti-rasistiskt perspektiv ska integreras i stadens alla verksamheter. Staden ska därigenom säkerställa att alla ges samma förutsättningar.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Stadens arbete för ett Stockholm som är fritt från diskriminering ställer krav på ett långsiktigt och systematiskt arbete baserat på målstyrning och uppföljning. Det förutsätter i sin tur tydliga målformuleringar för varje verksamhetsområde och ett budgetarbete som tar hänsyn till detta perspektiv. Detta innebär, bland annat, att indikatorer för att mäta måluppfyllelsen kommer att tas fram under året.

Utgångspunkten är att alla i Stockholm ska kunna vara den de är. Kommunstyrelsen kommer under året att bland annat ta fram ett förslag till hbtq-program, och en stadsövergripande mångfaldsplan samt påbörja arbete med genusbudgetering. Nämnderna kommer under året samverka med stadens Råd för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet. Åtgärder som nämnderna lyfter är bland annat hbt-certifiering av stadens verksamheter, genusneutrala ärendedragningar, presentation av könsuppdelad statistik och egna brukarundersökningar på området.

Nämnder med särskilt rapporteringsansvar har en nyckelroll för att målet ska uppnås. Stadsledningskontoret kan konstatera en stadsdelsnämnd saknar en beskrivning av hur de avser att bidra till målet trots det särskilda rapporteringsansvaret. Nämnden uppmanas därför att utveckla mål och åtaganden i sin verksamhetsplan ytterligare.

Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

För att Stockholm ska vara en demokratiskt hållbar stad och erbjuda alla stockholmare bra service och kvalitet fordras att Stockholms stad kan attrahera och behålla en mångfald av välutbildade och kompetenta medarbetare och chefer. Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda grundförutsättningar som trygga arbetsvillkor, kompetensutveckling och en god och hälsosam arbetsmiljö, som ett led i att på bästa sätt förstå och sörja för alla stockholmares behov.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

Alla nämnder fortsätter att arbeta aktivt med personal- och kompetensförsörjning för att säkerställa att framtida personal och kompetensbehov blir tillgodosedda. Några exempel är genom att tillämpa kompetensbaserad rekrytering, interna karriärvägar, kompetensutveckling och introduktion för nyanställda.

Majoriteten av nämnderna lyfter fram vikten av ett gott bemötande och de flesta nämnder kommer under året kompetensutveckla chefer och medarbetare i bemötande och ett inkluderande förhållningssätt.

Nämnderna visar på en medvetenhet i att jämställdhet och mångfald är perspektiv som alltid ska finnas med i det löpande verksamhets- och arbetsmiljöarbetet. Ett gott exempel är kyrkogårdsnämnden som under 2015 kommer att utbilda förvaltningsledningen i hbtq-frågor och chefer i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Ett annat gott exempel är utbildningsnämnden som fortsätter att utbilda alla medarbetare om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar elever.

Stöd till chefer i det systematiskt arbetsmiljöarbete är prioriterat och nämnderna arbetar med olika utvecklingsinsatser för både medarbetare och chefer för att stärka hälsa och trivsel. Majoriteten nämnder betonar vikten av att analysera även resultat från medarbetarenkäten och utvecklar handlingsplaner med förbättringsområden.

Årsmålet om en sjukfrånvaro på 4,4 procent bedöms inte uppnås. Alla stadsdelsnämnder, förutom Södermalm, har satt ett högre årsmål än 4,4 procent. Ambitionsnivån är dock hög och nämnderna arbetar aktivt med förebyggande insatser, som exempelvis att förbättra arbetsmiljön, och med rehabiliteringsprocessen. Alla facknämnder har satt samma eller ett lägre årsmål jämfört med kommunfullmäktiges mål, förutom servicenämnden som har ett högre årsmål.

Samtliga facknämnder, förutom kulturnämnden, uppger att de kommer att nå kommunfullmäktiges årsmål om 100 procent för indikatorn *andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid*. Trots hög målmedvetenhet uppger endast fyra stadsdelsnämnder av fjorton att de kommer att nå målet om 100 procent. Majoriteten av stadsdelsnämnderna har uppgett ett årsmål på under 50 procent. Att erbjuda medarbetare med ofrivillig deltid heltid är ett långsiktigt arbete där en avvägning ska göras mellan verksamhetens behov, ekonomiska ramar och individens önskemål.

Förslag till målvärde för indikatorn *andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats* är 100 procent och att nämnderna bör utgå från resultat på frågor i medarbetarenkäten.

Stadsledningskontoret föreslår att indikatorn *andel utrikes födda chefer i staden* tas bort. Enligt PuL 13 § är det förbjudet att behandla personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung. En viktig utgångspunkt för staden som arbetsgivare är att alla medarbetares kompetens tas tillvara och att processer för kompetensförsörjning och rekrytering ska vara inkluderande. För att säkerställa att det är kompetensen som är avgörande och för att undvika att andra faktorer än kompetens påverkar rekryterings- och urvalsprocessen arbetar staden enligt metoden ”kompetensbaserad rekrytering”.

Majoriteten av de nämnder som har särskilt rapporteringsansvar har tagit sig an uppgiften på ett ansvarsfullt sätt. Stadsledningskontoret uppmanar dock stadsdelsnämnderna, inom verksamhetsområdena äldreomsorg och funktionsnedsättning, och äldrenämnden att i tertialrapport 1 tydligare beskriva hur de kommer att arbeta för att nå verksamhetsmålet *Stockholm är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor*. *Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen*

Stockholm ska leda arbetet att säkerställa respekt för mänskliga rättigheter. Genom ett aktivt arbete mot diskriminering skapas förutsättningar för att fler ska kunna utvecklas som människor. Det ger ett rikare Stockholm.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

För att stärka arbetet med mänskliga rättigheter inrättas ett råd för mänskliga rättigheter. Rådet ska bevaka hur staden tar ansvar för de internationella konventioner och deklarationer som Sverige har anslutit sig till och vara en resurs för stadens alla verksamheter att utveckla ett jämställt, normkritiskt, antirasistiskt och tillgängligt arbetssätt. Rådet ska ansvara för att samordna stadens arbete för mänskliga rättigheter. Det innebär bland annat att rådet kommer att ansvara för att utbilda personal, förtroendevalda och chefer inom stadens verksamheter, anordna konferenser på relevanta teman och verka för att öka kännedomen om mänskliga rättigheter bland stockholmarna. Rådet ska fungera som ett forum för dialog mellan civilsamhället och politiker samt ta fram forskning och beslutsunderlag till politiker. Rådet kommer vidare att fungera som resurs i stadens arbete med lönekartläggning, genusbudgetering, hbt-certifiering och liknande verksamheter.

För att garantera barnrättsperspektivet inrättas en kommunal barnombudsman. Med ökade resurser och ambitioner inom skola och välfärd förstärks förutsättningarna att se varje barns behov. Staden kommer under året även bedriva ett aktivt arbete för jämställdhet, för ökad kompetens i hbtq-frågor, för ett solidariskt flyktningmottagande och för nationella minoriteter. Vidare kommer kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola.

Nämnderna beskriver ett antal åtgärder där barnperspektivet särskilt betonas. Fokus ligger på barn inom individ- och familjeomsorgen där det bland annat lyfts fram vikten av att analysera hur beslut gällande avslag av ekonomiskt bistånd påverkar barn i hushållen, samt att det förebyggande arbetet för samverkan mellan socialtjänst, fritids och fältassistenter ska fortsätta. Att utveckla arbetsformer för ungdomsråden med målsättning att öka barn och ungdomars delaktighet och inflytande är exempel på planerade åtgärder.

De mänskliga rättigheterna täcker in många delar av en människas liv. En rättighet, för vilken staden har en central roll, är rätten till en tillfredsställande levnadsstandard. I denna del är stadens arbete inom det ekonomiska biståndet, arbetsmarknadsåtgärder och utbildning väsentliga. Av stadens mål för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder under verksamhetsmålen *Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva, Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande* och *I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet* görs bedömningen att målen uppnås helt.

Nämnder med särskilt rapporteringsansvar har en nyckelroll för att målet ska uppnås. Stadsledningskontoret kan konstatera att ett par stadsdelsnämnder saknar en beskrivning av hur de avser att bidra till målet trots det särskilda rapporteringsansvaret. Dessa nämnder uppmanas att utveckla mål och åtaganden i sin verksamhetsplan ytterligare. *Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld*

Ett liv med frihet från våld är en grundläggande mänsklig rättighet. Genom minskade klyftor och socialt förebyggande arbete kan den sociala oron minska och fler få möjlighet att utvecklas. Arbetet ska stärkas för att våld i nära relationer ska minska. Staden ska stärka stödet till kvinnojourer och utveckla arbetet för att angripa våldets ursprung. Det förebyggande arbetet ska stärkas genom ökade insatser mot diskriminering samt kompetenshöjning i genus, normkritik och antirasism.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås delvis under 2015.

I budgeten framhålls att arbetet mot våld i nära relationer fortsatt ska prioriteras. Arbetet utgår från stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer samt riktlinjer för socialtjänstens handläggning av ärenden som handlar om våld i nära relationer. Socialnämnden har uppdraget att revidera programmet och presentera ett nytt förslag 2015.

Stadens socialtjänst behöver utveckla kunskap och samlade uppgifter om hur många våldsutsatta personer som är aktuella inom stadens socialtjänst. En utmaning är att

våldsutsatta vuxna kan finnas inom alla verksamhetsområden, d.v.s. individ och familj, funktionsnedsättning, äldre, missbruk och ekonomiskt bistånd. Arbetet mot våld i nära relationer är också olika organiserat inom stadsdelsnämnderna. Nämnderna ska därför under 2015 utveckla rutiner och metoder för att inventera målgruppen kvinnor och män över 18 år som är våldsutsatta och för att upptäcka våldet och hitta våldsutsatta. En bild av utgångsläget behövs för att därefter kunna följa om målgruppen ökar eller minskar och i förlängningen bedömning av behovet av insatser. I budget 2015 har en obligatorisk nämndindikator införts, *antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten*, som ett led i att utveckla detta arbete.

Nämnderna arbetar med att utveckla metoder för att tyda tidiga signaler på våld i nära relation. Bland annat kommer medarbetare inom verksamheterna att utbildas i hur våld kan upptäckas och vilka åtgärder medarbetare ska vidta. Barns rättigheter ska särskilt värnas och det ska finnas ett tydligt barnperspektiv i alla utredningar av vuxna som utsätts för våld alternativt vuxna som utövar våld. Nämnderna beskriver att socialtjänsten alltid inleder en utredning vid misstanke om att barn far illa.

I budgeten framhålls att nämnderna behöver utveckla det förebyggande arbetet för att angripa våldets ursprung samt att arbetet med ökade insatser till våldsutövare behöver utvecklas. Att erbjuda och ge insatser till personer som utövar våld är en viktig del i arbetet för att förebygga och motverka våld. Av nämndernas verksamhetsplaner framgår att det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet är starkt sammankopplat med socialt förebyggande arbete. Föräldrastödsprogram, utbildningar, fältassistenternas uppsökande arbete och sociala insatsgrupper utgör viktiga insatser i det förebyggande arbetet. Vidare framhålls att samarbete mellan skola, ungdomsmottagningar och socialtjänst är viktiga för måluppfyllelsen.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar för detta verksamhetsmål har tagit sig an ansvaret på ett förtjänstfullt sätt.

Stadsledningskontoret kan konstatera att staden prioriterar och genomför ett flertal åtgärder för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Under året bedöms viktiga steg tas i denna riktning vilket innebär att den sammantagna bedömningen kan göras om att målet 2015 kommer att uppnås delvis.

Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla invånare. Alla, oavsett funktionalitet, ska ha lika möjlighet till full delaktighet. Den otillgänglighet som råder i dag hindrar människor från att utvecklas, leva ut sin fulla potential och bidra till samhällsutvecklingen. Samhällets stöd till personer med funktionsnedsättning ska vara utformat utifrån en grund i antidiskriminering och jämlikhet, så att insatserna ska kunna leda till ökad självständighet, delaktighet, inflytande och bättre levnadsvillkor.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Grunderna för bedömning är att nämndernas aggregerade årsmål för samtliga sju indikatorer når upp till kommunfullmäktiges mål. Det finns heller inget konkret i risk- och väsentlighetsanalysen som talar för att kommunfullmäktiges mål inte ska kunna uppnås.

Vad gäller de sex indikatorer som rör verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning så baseras de på resultatet i den kommungemensamma brukarundersökningen. När kommunfullmäktiges årsmål för 2015 fastställdes var resultaten för 2014 års brukarundersökningar ännu inte presenterade. Resultaten för 2014 visade sig vara avsevärt bättre än föregående år och i vissa fall i nivå med de bästa resultat som uppnåtts under den tid som kommungemensamma brukarundersökningarna har genomförts. I kombination med att kommunfullmäktiges mål sänktes 2014 finns det anledning att göra bedömningen att indikatorn kommer att uppnås 2015. Det är endast för indikatorn som gäller bemötande som det uppnådda resultatet för 2014 var lägre än kommunfullmäktiges mål 2015.

Vad gäller indikatorn *andelen som upplever Stockholm som en tillgänglig stad* så bedömer trafiknämnden att kommunfullmäktiges mål på 87 procent uppnås. Resultatet i medborgarundersökningen var 84 procent så det krävs en förbättring under 2015 för att målet ska uppnås för denna indikator.

Nämnder med särskilt rapporteringsansvar har en nyckelroll för uppföljning av verksamhetsmålet. Stadsledningskontoret uppmanar därför servicenämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden att utveckla nämndmål i sin verksamhetsplan ytterligare.

Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Stockholmarna ska känna att de har möjlighet att påverka det som sker i Stockholm, sin närmiljö, Stockholms utveckling och den framtid som vi lämnar efter oss till kommande generationer. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under året.

Inriktningen att ge medborgarna ökat inflytande ska bland annat åstadkommas genom förbättrad tillgänglighet och en utökad kontakt med de invånare i staden vars röster inte hörs idag. Stadsdelsnämndernas inflytande ska stärkas genom att fler frågor behandlas politiskt, genom att ansvarsområdena tillförs och genom att centrala nämnder ska samverka bättre med stadsdelsnämnderna. Det ska finnas ökade möjligheter att genomföra medborgarförslag. Successivt ska fler medborgarkontor öppnas för att närma stadens verksamheter till dess invånare. Stockholmarnas inflytande över sin närmiljö ska stärkas och inflytandet vid exempelvis samhällsplanering ska stärkas. Att öka valdeltagandet inom de respektive stadsdelsnämndsområdena är också av vikt för utvecklingsarbetet som föreligger på området.

Stadsdelsnämnderna planerar en rad åtgärder för att stärka demokratiarbetet. Genom att aktivt och strukturerat involvera brukarråden såsom pensionärsråd, råd för funktionshinderfrågor, förtroenderåd och förskoleråd ökar brukarinflytandet. Stadbyggnadsnämnden har i sammanhanget en viktig roll och kommer i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för ökat medborgarinflytande i planprocessen.

Kommunfullmäktige har beslutat om att flytta två indikatorer kopplade till målet som belyser stockholmarnas uppfattning om stadens verksamheter är lätta att komma i kontakt- och kommunicera med från målet 4.5 om att Stockholm är en tillgänglig stad för alla. Utfallen för dessa har tidigare år inte legat i nivå med kommunfullmäktiges ambition och det är därför av vikt att samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar vidtar åtgärder för ett förbättrat resultat 2015.

Alla Stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Kulturen, konsten och skapandet är en närvarande och närande del av demokratin. Kulturen i Stockholm skapar möten, upplevelser och är inkluderande. Det egna skapandet ges utrymme i en miljö där det fria uttrycket är tillgängligt för alla oavsett bakgrund, inkomst eller konststillhörighet.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Samtliga nämnder med särskilt rapporteringsansvar beskriver väl nedbrutna nämndmål som stöds av aktiviteter och i nämndindikatorer. Även stadsdelsnämnderna har brutit ned verksamhetsmålet på nämndnivå samt beskriver både aktiviteter och förväntat resultat.

Utbildningsnämnden redovisar inte hur deras verksamhet kan stödja måluppfyllelse av verksamhetsmålet. Nämndens verksamhet fångar in en väsentlig målgrupp, varför kommunfullmäktiges inriktningsmål hade vunnit på om målet brutits ned på nämndnivå. Nämnden uppmanas att återkomma i tertiär rapport 1 med nämndmål, indikatorer för uppföljning samt aktiviteter som stödjer måluppfyllelse.

Kultur i ögonhöjd

Kultur i ögonhöjd är ett styrdokument antaget av kommunfullmäktige som bryter ned verksamhetsområdesmålet på nämndnivå avseende barn- och ungdomskultur. Nämnder med ansvar för delmål i kommunfullmäktiges styrdokument *Kultur i ögonhöjd* har i särskild

anvisning ombetts redovisa hur uppföljningen av styrdokumentet har integrerats i verksamhetsplaneringen. Flera nämnder har föredömligt visat hur så sker, exempelvis Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Utbildningsnämnden och idrottsnämnden har utpekat ansvar för delmål av styrdokumentet, men saknar redovisad uppföljning i verksamhetsplaneringen. Utbildningsnämnden och idrottsnämnden uppmanas därför att återkomma i tertialrapport 1 med nämndmål, indikatorer och/eller aktiviteter så att det framgår hur nämnderna bidrar till styrdokumentets styrning och uppföljning. Stadsledningskontoret påminner också om kommunfullmäktiges beslut om att berörda nämnder ska ta fram handlingsplaner för styrdokumentet.

Stadsledningskontoret har noterat att berörda bolagsstyrelser har för avsikt att komplettera sina verksamhetsplaner avseende verksamhetsområdesmålet och styrdokumentet till tertialrapport 1.

Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Stockholm ska använda offentlig upphandling som ett styrmedel för att utveckla stadens verksamheter i en hållbar riktning. För att uppnå detta ska stadens upphandlings- och konkurrenspolicy revideras.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2015.

Välfärdsverksamheten ska kännetecknas av hög kvalitet och goda arbetsvillkor. Det är av vikt att de medel som avsätts för välfärdsverksamheten används för det ändamålet samt att all information kring hur verksamheten bedrivs redovisas öppet. Sociala hänsyn ska användas vid upphandling för att exempelvis bidra till att långtidsarbetslösa kommer i arbete eller att utbildning och praktik tillhandahålls studenter, motverka oseriösa leverantörer och att grundläggande mänskliga rättigheter respekteras.

Utifrån nämndernas verksamhetsplaner kan konstateras att det finns en genomgående hög ambition för användningen av offentlig upphandling som ett styrmedel för att driva utvecklingen i hållbar riktning. Nämnderna beskriver ett antal sådana åtgärder. Ett exempel är att arbetsmarknadsnämnden avser att kontakta samtliga nämnder och bolag för att erbjuda råd och stöd avseende möjligheten att applicera krav om tillhandahållande av praktik och lärlingsliknande platser.

Övriga insatser som lyfts fram är deltagande i kommunsstyrelsens arbete med framtagande av en ny upphandlingspolicy samt att nämnderna kommer att arbeta aktivt med miljö- och sociala hänsyn i sina upphandlingar, exempelvis genom krav på energieffektivitet, miljövänligare bränslen, dubbdäckförbud, Vita-jobb modellen, ILO:s kärnkonventioner samt att öka kvaliteten i stadens välfärdsverksamheter genom krav på bemanning och utbildningsnivå.

Kommunfullmäktige har i budget 2015 gett servicenämnden ett särskilt rapporteringsansvar för verksamhetsmålet. Servicenämnden har angett att de genom sin upphandlingsverksamhet ska bidra till att staden utvecklas i en social och demokratisk hållbar riktning och i det sammanhanget delta i kommunsstyrelsens arbete med att ta fram en ny upphandlingspolicy. Nämnden har dock inte angivit några egna nämndmål och aktiviteter kopplade till målet. Stadsledningskontoret uppmanar därför servicenämnden att utveckla nämndmål och aktiviteter kopplade till målet.

Resultatbudget

Mnkr	KF budget 2015	Tillstyrkta budgetjusteringar	Av nämnden redovisade omslutningsförändringar
Verksamhetens intäkter	7 478,0	-5,4	4 343,3
Verksamhetens kostnader (-)	-44 243,2	-109,2	-4 366,5
Avskrivningar (-)	-994,5	-3,5	-0,3
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-735,3	118,1	23,5
Prestationsreserv	-882,2		
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsg	-748,6		
Verksamhetens nettokostnader	-40 125,8	0,0	0,0
Skatter	40 226,3		
Begravningsavgift	170,3		
Inkomstutjämnning	-1 616,3		
Kostnadsutjämnning	-230,0		
Regleringspost	82,6		
Införandebidrag	180,0		
Fastighetsavgift	1 100,3		
LSS-utjämnning	-988,5		
Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	198,2		
Utdelning Stockholm Stadshus AB	1 000,0		
Disposition/avsättning begravningsfond	3,0		
Summa finansiering	40 125,9	0,0	0,0
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,0	0,0

Investeringar

Investeringsbudgeten för stadens nämnder uppgår till 6 663,9 mnkr 2015, vilket är en ökning med 1 061,0 mnkr jämfört med 2014. Fastighetsnämndens investeringsram har utökats med 755,2 mnkr jämfört med 2014 för att rymma fastighetsprojekt såsom Samverkanscentralen, Nya Tekniska Nämndhuset, Gasklockan i Hjorthagen, Östermalmshallen samt idrottsinvesteringar i bl.a. Åkeshovshallen. Trafiknämndens ram är 191,0 mnkr högre än föregående år, vilket till stor del beror på högre investeringsutgifter för den pågående renoveringen av Sergels Torg.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämndens investeringsbudget 2015 uppgår till netto 2 980,0 mnkr. Investeringsutgifterna ligger på 3 600,0 mnkr. Med stadens satsning på ökat bostadsbyggande har investeringsvolymerna inom exploateringsnämndens verksamhet ökat under senare år och väntas vara fortsatt höga.

Exploateringsnämndens verksamhetsplan innehåller projekt omfattande totalt 118 000 bostäder. Av dessa har projekt om 35 000 lägenheter genomförandebeslut. Utgifterna för dessa bedöms uppgå till cirka 3 300,0 mnkr år 2015. Projekt med utredningsbeslut omfattar 53 000 bostäder och projekt med inriktningsbeslut omfattar 30 000 bostäder. Prognosen för hela investeringsplanen ligger totalt i nivå med budget 2015. Bland de större utgiftsposterna 2015 kan nämnas Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden och Slussen.

I oktober 2014 lämnades en lägesredovisning för projekt Slussen som redovisade en prognos om 9 115,0 mnkr, att jämföra med genomförandebeslutet om 8 000,0 mnkr. Stadsledningskontoret noterar att utgiftsprognosen för projektet som redovisas i investeringsplanen uppgår till 10 013,0 mnkr.

Exploateringsnämndens bedömer att markförsäljningar i samband med exploatering kan uppgå till cirka 2,0 – 2,5 mdkr år 2015. För att tydliggöra kopplingen till nämndens investeringsutgifter och lönsamhetskravet ingår nämndens inkomster från markförsäljning i samband med exploatering, motsvarande bokförda värden, i budgetramen för investeringar. Dessa benämns ”exploateringsinkomster”. Exploateringsinkomsterna 2015 redovisas enligt budget till 420,0 mnkr. Hur stor andel av försäljningsinkomsten som utgörs av bokförda värden, dvs. i huvudsak tidigare nedlagda investeringsutgifter, varierar emellertid stort från projekt till projekt. Prognosen är därför osäker.

Exploateringsnämnden redovisar i samband med verksamhetsplan 2015 en prognos för projekt Slussen som på utgiftssidan uppgår till cirka 10 000 mnkr. Detta är i linje med den lägesredovisning som redovisades i exploateringsnämnden den 16 oktober 2014. Av lägesredovisningen framgick att projektet bedöms uppvisa fördröjning, främst på grund av förseningar, bearbetning av synpunkter från plansamråd samt ökade entreprenadkostnader. Projektet har dock arbetat med besparingsprogram och först när bygghandlingar är projekterade kan projektets utgifter redovisas mer noggrant. I exploateringsnämndens lägesredovisning för Slussen redovisades en utgiftsprognos på 9 115 mnkr och därtill utökade utgifter om 890,0 mnkr till följd av den planerade överenskommelsen om bussterminallösning för Ostsektorn.

Stadsledningskontoret konstaterar, liksom i tertialrapport 2 2014, att överenskommelsen innebär att såväl projektets utgifter som inkomster ökar. Av genomförandebeslutet, dnr 311-481/2010 framgår att exploateringsnämnden medgavs rätt att genomföra projekt Slussen omfattande totala investeringsutgifter om 8 000 mnkr. I den totala investeringsutgiften ingick då en utgift med motsvarande inkomst för bussterminallösningen om 910 mnkr, med statlig finansiering och finansiering från Stockholms läns landsting. Då landstingets krav på bussterminalen utökades, liksom utgifterna, krävdes en ny uppgörelse om finansiering för att säkerställa en bussterminallösning för Ostsektorn. År 2014 påbörjades därför en dialog mellan berörda parter och den 1 juli 2014 presenterades en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun som redovisar omfattning och finansiering för en bussterminallösning för Ostsektorn. Staden har ännu inte beslutat om överenskommelsen som innebär en total utgift om 1 800 mnkr men också inkomster om 1 350 mnkr i löpande penningvärde, vilket innebär att projektets utgifter behöver utökas med netto 450 mnkr i löpande penningvärde.

Om avvikelsen mot kommunfullmäktiges tidigare investeringsbeslut beräknas överstiga 15 procent av investeringens nettoutgift ska genomförandebeslutet revideras. Stadsledningskontoret konstaterade i tertialrapport 2 2014 att i samband med ett eventuellt beslut om bussterminallösning för Ostsektorn så bör projektets budget för investeringsutgifter avseende bussterminalen utökas med 890,0 mnkr (1 800 – 910 mnkr) och ett krav på investeringsinkomster om 1 350 mnkr för bussterminallösningen bör fastställas.

I linje med exploateringsnämndens lägesredovisning i oktober 2014 och i enlighet med expertgruppens slutsatser efter genomförd granskning (utvecklas under rubriken ”Övriga ärenden”) bör ett reviderat genomförandebeslut undersällas kommunfullmäktige under år 2015.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens investeringsbudget uppgår till 1 874,2 mnkr varav 542,4 mnkr utgör idrottsinvesteringar. För 2015 redovisar fastighetsnämnden, en investeringsutgift som är

586,2 mnkr lägre än kommunfullmäktiges budget. Den sänkta prognosen beror på tidsförskjutningar i ett antal större projekt som Samverkanscentralen, Gasklockan Hjorthagen, Liljevalchs, Nytt Tekniskt Nämndhus samt förvärv av bostadsrätter. I nämndens investeringsprognos ingår samtidigt ökning på grund av förskjutning i tid från 2014 för Åkeshovs sim- och idrottshall, Grimsta läktare och projektet enkla hallar. Från och med 2015, till följd av införande av komponentavskrivningar, ska medel för planerat underhåll föras över från nämndens driftbudget till nämndens investeringsbudget. I nämndens prognos ovan ingår nämndens äskande om 133,8 mnkr för reinvesteringar 2015.

Fastighetsnämnden har, i linje med prognosen ovan, hemställt om att minska investeringsbudgeten med 586,2 mnkr till 1 288,0 mnkr. För projekten Åkeshovs- sim och idrottshall, Grimsta läktare och projektet enkla hallar, aviseras att nämnden avser begära ombudgetering från 2014 i samband med verksamhetsberättelsen. Då nämnden har ett utrymme på grund av förskjutningar i tid, förordar stadsledningskontoret istället för ombudgetering, att en omdisponering av medel görs från nämndens frigjorda investeringsutrymme, vilket också är i enlighet med nämndens förslag om att minska investeringsbudgeten till 1 288,0 mnkr. Nämnden redovisar därutöver i verksamhetsplanen en omdisponering av outnyttjade medel för 2014 och 2015 till 2016 och framåt. För 2016 och 2017 är totalprognoserna i verksamhetsplanen samstämmiga med kommunfullmäktiges budget. Nämnden får återkomma med närmare preciseringar för åren 2018-2019 i samband med upprättande av underlag för budget 2016.

Det pågår en genomlysning av ett antal av fastighetsnämndens större projekt och prognoserna för dessa är därför behäftade med stora osäkerheter, framför allt från och med 2016. Genomlysningen kommer att vara färdigställd under våren 2015. Stadsledningskontoret konstaterar att beslut om vägval för dessa projekt till följd av genomlysningen kan komma att påverka nämndens totala investeringsram från 2016 och framåt.

Idrottsnämnden

Idrottsnämndens investeringsbudget uppgår till 27,0 mnkr 2015. Nämnden begär en utökning av investeringsbudgeten med 21,4 mnkr 2015. Idrottsnämndens begäran om utökad investeringsbudget är en följd av införandet av komponentavskrivningar, där vissa underhållsinsatser numera klassas som reinvesteringar (16,4 mnkr) samt 5,0 mnkr för ny belysning i Hammarbybacken inför världscupen i parallellslalom 2016-2018.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämndens investeringsbudget för 2015 är 35,0 mnkr. Av dessa avser 25,0 mnkr projekten Järva begravningsplats och investering i en ny bevattningsanläggning på Skogskyrkogården. Övriga 10,0 mnkr fördelas av nämnden. Nämndens prognos är samstämmig med budget.

Trafiknämnden

För att genomföra trafiknämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som uppgår till mellan 680,0 och 690,0 mnkr per år. Inom denna ska investeringar i cykelplanen inrymmas, så att cykelåtgärder motsvarande 700,0 mnkr har genomförts under perioden 2012-2018. Härutöver har nämnden 2015 tilldelats en utökning med 274,0 mnkr för särskilt prioriterade åtgärder. Därmed uppgår trafiknämndens investeringsbudget 2015 till netto 964,0 mnkr. Det är en ökning med 191,0 mnkr jämfört med 2014.

Av den totala investeringsbudgeten för 2015 är 741,0 mnkr, motsvarande cirka 77 procent, uppbunden i projekt med genomförandebeslut. Resterande 223,0 mnkr avsätts för projekt som för närvarande befinner sig i olika stadier av planering. Nämnden planerar att fördela investeringsprojekten med följande inriktning; infrastruktur 362,0 mnkr (38 procent),

reinvesteringar 253,0 mnkr (26 procent), trafik- och gatuåtgärder 243,0 mnkr (25 procent), teknik 39,0 mnkr (4 procent), park, torg och centrum 17,0 mnkr (2 procent) och övrigt 50,0 mnkr (5 procent).

Bland infrastrukturprojekten dominerar Tåtskikt Sergels Torg, där etapp 2 har påbörjats. Projektets totalbudget uppgår till 1 650,0 mnkr, varav 244,0 mnkr i år. Trafiknämnden aviserar att den femåriga investeringsplanen behöver utökas med 690,0 mnkr under perioden 2017-2018 för att nämnden ska kunna inrymma de eventuella förstärkningsåtgärder som ingår i den beslutade budgeten. Nämnden får återkomma i samband med upprättande av underlag för budget 2016 med närmare preciseringar.

Reinvesteringsprojekten omfattar belysning, trafiksignaler, gator och träd samt mindre konstbyggnader som broar och viadukter. Projekten syftar till att bevara funktionen i den befintliga infrastrukturen. Under kommande år planerar nämnden att reinvesteringarna ska öka för att 2019 uppgå till 458,0 mnkr, d.v.s. 67 procent av den totala budgeten.

Trafik- och gatuåtgärder omfattar bland annat cykelplanen, som är vägledande för nämndens arbete med förbättringar för cykeltrafiken. Under 2015 planeras cykelåtgärder för 170,0 mnkr. För hela perioden 2012-2018 beräknas att de totala cykelinvesteringarna kommer att uppgå till cirka 1 100,0 mnkr.

Av teknikinvesteringarna avser 23,0 mnkr it-investeringar. Stadsledningskontoret vill i detta sammanhang påminna trafiknämnden om den satsning som kommunfullmäktige har initierat för digital förnyelse, som möjliggör finansiering av bland annat utbildning och systemutveckling i syfte att öka och förenkla användningen av befintligt it-stöd.

Trafiknämnden har begärt omslutningsökning med 68,5 mnkr till följd av beviljade statsbidrag inom cykelplanen 22,4 mnkr, ersättning för åtgärder inom Tåtskikt Sergels Torg 20,0 mnkr, ersättning för trafiksystem MCS i Söderledstunneln 25,0 mnkr samt trafiksäkerhetsåtgärder 1,1 mnkr.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s investeringar år 2015 uppgår till cirka 10,5 mdkr. Det är 53 mnkr lägre än kommunfullmäktiges budget. De största enskilda avvikelserna är Stockholm Vattens minskade behov av investeringsmedel om 247 mnkr, Familjebostädernas minskade behov om drygt 200 mnkr samt Stockholmshems ökade investeringsbehov om 447 mnkr.

Avvikelsen för Stockholm Vatten förklaras av att investeringsverksamheten i avloppsreningsverken, främst i Bromma, är starkt påverkad av det pågående arbetet med att förbereda och genomföra projektet Stockholms framtida avloppsrening.

Familjebostädernas minskade behov av investeringsmedel beror främst på tidsförskjutningar p.g.a. överklagan av bolagens nyproduktionsprojekt. Stockholmshems ökade investeringsbehov beror ytterst på fastighetsförvärv och större ombyggnationer.

Socialtjänstförvaltningen kommer tillsammans med Stockholms Stadshus AB att inventera det förestående akuta behovet av bostäder för utsatta grupper, t.ex. flyktingar och missbrukare, samt därtill utarbeta en strategi för hur arbetet för de förvaltningar och bolag som berörs inom staden kan samordnas och organiseras.

Medfinansiering

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansierare i ett antal stora statliga infrastrukturprojekt. Under åren 2015–2017 kommer utbetalningarna till medfinansiering att uppgå till cirka 400–700 mnkr per år. Utbetalningarna avser projekten Norra Länken, Citybanan, Trafikplats Lindhagensgatan, överdäckning av E18 vid Tensta och Rinkeby samt medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan.

Stockholmsförhandlingen gällande utbyggnad av tunnelbanan slutfördes i december 2013. Stadens åtagande för medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan uppgår enligt

överenskommelsen till 2 950,0 mnkr i 2013 års prisnivå. Av de årliga utbetalningarna ovan avser cirka 300 mnkr tunnelbaneutbyggnaden.

Budgetjusteringar med mera

Kommunfullmäktige har i budget för 2015 reserverat medel till kommunstyrelsens förfogande för särskilda ändamål där förutsättningarna för fördelning inte var kända vid tidpunkten för budgetbeslutet. Dessa medel kan fördelas av kommunstyrelsen i samband med tertialrapporter eller i särskilda ärenden. Stadsledningskontorets förslag till samtliga budgetjusteringar framgår av bilaga 2. Nedan specificeras vissa budgetjusteringar

Budgetjusteringar	(Mnkr)
Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov	141,6
Totalt	141,6

Därutöver har omfördelning av centralt budgeterade medel under kommunstyrelsen m.m skett med 2,1 mnkr. Specifikation av tillstyrkta budgetjusteringar framgår av bilaga 2.

Ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2014 års budget har medgetts budgetjustering för minskade utgifter inom investeringsbudgeten med 443,3 mnkr. Specifikation av tillstyrkta budgetjusteringar framgår av bilaga 2.

Stadsledningskontoret avser att i samband med tertialrapport 2 föreslå att kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att justera fastighetsnämndens avkastningskrav med 114,8 mnkr.

Central medelsreserv

Naturresevat

Arbetet med inrättande av nya och skötsel av befintliga naturresevat fortsätter under 2015. I *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har 8,0 mnkr reserverats för direkta kostnader i samband med förbättring av skötsel av befintliga naturresevat. Nämnderna har i verksamhetsplan 2015 begärt budgetjusteringar med 8,2 mnkr avseende kostnader för skötselåtgärder inom naturresevat, varav stadsledningskontoret tillstyrker 8,0 mnkr enligt bilaga 2.

Hemlösa

I *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har 10,0 mnkr reserverats för utveckling av boendialternativ och dagverksamheter för hemlösa. Stadsdelsnämnderna kan söka medel för start av nya verksamheter. Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och det förebyggande arbetet för att undvika att personer hamnar i hemlöshet är fortsatt prioriterat. Projekten ska ligga i linje med inriktning och mål i ”Program för att motverka hemlöshet i Stockholms stad 2014-2019”. I samband med verksamhetsplan 2015 inkom nämnderna med ansökningar om totalt 15,3 mnkr, varav stadsledningskontoret tillstyrker 10,0 mnkr enligt bilaga 2.

Fördjupade kvalitetsanalyser inom äldreomsorgen

I *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har medel reserverats för fördjupade kvalitetsanalyser inom äldreomsorgen. Kommunstyrelsen har drivit ett projekt om en modell för fördjupad kvalitetsuppföljning under 2013-2014 i samarbete med äldreomsorgen och stadsdelsnämnderna. Modellen ska vara kvalitetsdrivande och identifiera kvalitetsutvecklande faktorer i äldreboenden. Det kan beskrivas som verksamhetsuppföljning

på individnivå. Metoden utgår från observation och handlar om att utifrån ett brukarperspektiv fånga upp professionell kvalitet i mötet mellan äldre och personal. Ett viktigt inslag är den återföring och stöd till kompetensutveckling som ges till chef och medarbetare.

Stadsledningskontoret föreslår en budgetjustering om 4,6 mnkr för en kvalitetsobservatör på halvtid per stadsdelsnämnd, som blir nyckelpersoner i utvecklingsarbetet samt under äldrenämnden för en samordnare.

Feriearbeten

Staden ska planera för att erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterferier. I *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har medel reserverats för en särskild satsning på feriearbeten.

Stadsledningskontoret föreslår en budgetjustering om 52,7 mnkr till stadsdelsnämnderna för en särskild satsning på feriearbeten.

Medel för implementering och avslut av ytterstadsprojekt

Ytterstadsprojekten integreras under 2015 i ordinarie verksamhet för att vara långsiktiga och uthålliga. Åtgärder som tidigare finansierats med ytterstadsmedel övergår i vissa fall till att finansieras med medel för demokrati och utveckling.

I kommunfullmäktiges budget för 2015 finns medel avsatta i *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* för att avsluta och implementera pågående ytterstadsprojekt. Medlen kan sökas av nämnderna i samband med verksamhetsplan. Resultaten från projekten ska kunna inordnas i den ordinarie verksamheten. Medel avsätts inte till investeringar eller till arbete inom ordinarie verksamhet som saknar finansiering. Medel regleras efter godkännande genom budgetjustering.

Ansökningar om sammanlagt 24,6 mnkr för avslut och implementering av ytterstadsprojekt har inkommit till kommunstyrelsen från Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Enskede -Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnder samt från idrottsnämnden. Medlen avses bland annat användas till förebyggande och utökat arbete med barn och ungdomar, lov aktiviteter, samt trygghetsskapande åtgärder. Stadsledningskontoret tillstyrker 22,1 mnkr enligt bilaga 2.

Idrottsnämnden har inkommit med en ansökan om 1 mnkr för implementering av Järvalyftet-Idrott. Kommunstyrelsen avslår denna ansökan då detta bedöms ligga inom Idrottsnämnden ordinarie budget och uppdrag. I 2015 års budget tillfördes 5 mnkr till Idrottsnämnden för ytterstadsarbete.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har ansökt om 3 mnkr för projektet Järva rent och snyggt. Projektet tilldelas 2,5 mnkr, vilket är samma summa som tidigare. En ökning av finansieringen bedöms inte behövas inför avslut och implementering.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har ansökt om 4,7 mnkr. Projektet tilldelas samma summa som tidigare år för Rågsved och Östberga Community Center. Ytterstadsmedlen för 2015 ska användas till implementering och avslut av pågående ytterstadsprojekt inte för uppstart av ny projektverksamhet därför avslås ansökan om ytterligare medel på 1 mnkr för uppstart av Dalen Community Center.

De medel som fördelades till ytterstadsdelarna under 2014 för feriearbeten går från och med 2015 in i ordinarie budget och utgår till nämnderna med budgetjustering (se bilaga 2) tillsammans med en förstärkning då ambitionsnivån för feriearbetena höjs ytterligare.

Under 2014 inkom 10,1 mnkr i prestationsbaserat stimulansbidrag till kommunstyrelsen för Rinkeby och Tensta som ingår i regeringens urbana utvecklingsarbete. Utbetalningen baseras på tidigare prestation och avser därför tidigare genomförda insatser. Medlen bidrar till att fördjupa och driva pågående insatser inom områdena.

Samtliga avsatta ytterstadsmedel 2007- 2014 är nu in-tecknade och den totala summan uppgår till 485 mnkr, varav 18,9 mnkr avsett statligt bidrag till urbant utvecklingsarbete och 7,8 mnkr finansierats ur central medelsreserv i tertial 1, 2014.

Demokrati- och utvecklingsmedel, avstämningsärende 2015

I budget för 2015 har kommunfullmäktige reserverat 45 mnkr i *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* för stadsdelsnämnderna arbeta med att utveckla delaktighet, inflytande och social sammanhållning i syfte att stärka demokratin och öka valdeltagandet. Fördelningen av de 45 mnkr utgår från en modell där 38,0 mnkr fördelas utifrån socioekonomiska variabler som sysselsättning/arbetslöshet, områdets attraktivitet, inkomst och utbildningsnivå och 7,0 mnkr fördelas till alla stadsdelsnämnder som en grundresurs om 0,5 mnkr per stadsdelsnämnd.

Flera av nämnderna har för avsikt att utveckla någon form av medborgarkontor. Ungdomsråd och andra former av råd som till exempel medborgarråd, demokratiråd är också en vanligt förekommande satsning. Flera nämnder vill även arbeta för en ökad samverkan med föreningslivet och/eller förlägga nämndmöten lokalt på olika platser i stadsdelarna.

De flesta nämnderna är vaga i formuleringarna kring hur demokrati- och utvecklingsmedlen ska användas, vilket sannolikt hänger ihop med att tiden för att formulera en utvecklingsansats har varit knapp. Stadsdelsnämnderna Skärholmen och Hässelby-Vällingby har tydligt formulerade satsningar som tycks ligga väl i linje med målsättningen med resurstillskottet.

Stadsdelsnämnderna Skarpnäck och Södermalm har i sina respektive verksamhetsplaner formulerat ett antal aktiviteter med anknytning till demokratifrågor, men har inte förtydligt vilka aktiviteter som har en koppling till de tillförda medlen och ombeds att komplettera med detta i tertialrapport 1.

Samtliga nämnder ska förtydliga sina arbetssätt, formulera mål för arbetet och inkomma med en plan för uppföljning i samband med tertialrapport 1. Återrapportering sker i samband med verksamhetsberättelsen. Kommunstyrelsens ytterstad- och demokratiutskott, som ska vara pådrivande och följa upp arbetet med att stärka demokratin i hela staden, kommer att följa upp insatserna med fokus på både ekonomi och verksamhet. Stadsledningskontoret kommer att bjuda in till erfarenhetsutbyte mellan nämnderna som stöd för genomförande och uppföljning av insatserna.

Gemensam it-service, GSIT 2.0

Den 18 juni 2014 fattade kommunstyrelsen beslut om den fortsatta inriktningen för avtalet om gemensam it-service (Volvo IT). Kommunstyrelsen tog på kommunfullmäktiges uppdrag ställning till förlängning av avtalet samt ny upphandling och har beslutat att avtalet med Volvo IT ska förlängas på ett sådant sätt att en överföring till ny leverans kan ske på ett kontrollerat sätt under perioden 2017-2018. Kommunstyrelsen beslutade vidare att uppdraga åt stadsdirektören att genomföra förnyad centralupphandling av gemensam it-service samt teckna och förvalta avtal. Med anledning av detta har ett nytt upphandlingsarbete påbörjats för stadens förvaltningar och bolag, exklusive utbildningsförvaltningen då utbildningsnämnden i kommunfullmäktiges budget för 2015 gavs i uppdrag att genomföra motsvarande upphandling samt teckna och förvalta avtal avseende it-service för nämndens ansvarsområde. Kostnaderna för 2015 beräknas till 50 mnkr för kommunstyrelsens arbete och 45 mnkr för utbildningsnämndens arbete.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att tilldela kommunstyrelsen m.m. 95,0 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2: *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov*. Utbetalning av medlen sker därefter mot begäran via faktura.

Stockholm Diamond League

Idrottsnämnden beviljas 3 mnkr i extra anslag för att stödja Stadionklubbarna att arrangera Stockholm Diamond League (tidigare DN-galan). Friidrotten i Stockholm har åter fått förtroendet att under en femårsperiod arrangera friidrottsgala i den högsta divisionen (Diamond League). Tävlningarna innebär en mycket god marknadsföring av Stockholm då tävlingarna TV-sänds i ett stort antal länder. Tidigare DN-galan har under lång tid haft en god ekonomi men har under de senaste åren gått med underskott. Därför söker stadionklubbarna nu nya samarbetspartners och vill skapa en förnyelse av galan. På sikt ska galan kunna klara av att drivas utan större stöd ifrån staden. För att kunna klara omstarten krävs därför extra medel varför staden på detta sätt föreslås bidra med 3 mnkr. Ett villkor för stödet är att arrangemanget tydligare kopplas till barn och ungdomssatsningar. Avsikten är att genomföra ett antal prova på aktiviteter med särskild inriktning mot ytterstaden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att tilldela idrottsnämnden 3,0 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oför-utsedda behov.

Tillgänglighetsinvesteringar

I Central medelsreserv 4: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter har utgifter för tillgänglighetsinvesteringar om totalt 100 mnkr mknk reserverats för 2015. Medlen är avsedda att användas för att slutföra tidigare planerade projekt eller av andra skäl åtgärda brister som inte kan inrymmas inom nämndens ordinarie investeringsbudget. Åtgärderna ska vara möjliga att genomföras under 2015. Nämnderna har i verksamhetsplan 2015 begärt budgetjusteringar med 72,5 mnkr avseende utgifter för tillgänglighetsinvesteringar. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 72,5 mnkr.

Reinvesteringar stadsmiljö

I Central medelsreserv 4: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter har utgifter om totalt 45 mnkr reserverats för att främja en långsiktig hållbar parkmiljö och minska risken för kapitalförstöring. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen fördelar 45 mnkr enligt bilaga 2.

Fördelning av centralt avsatta medel under kommunstyrelsen m.m.

Avveckling och omstrukturering av lokaler

Nämnderna har begärt budgetjusteringar med 2,9 miljoner kronor för ökade kostnader för avveckling och omstrukturering av lokaler. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 2,1 miljoner kronor. Ansökningar om 0,8 miljoner kronor avstyrks.

Disposition av i tidigare bokslut avsatta medel/Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler

Stadsdelsnämnderna har begärt bidrag om 40,0 mnkr vilket stadsledningskontoret tillstyrker givet att utbyggnaden innebär ett faktiskt tillskott av varaktiga platser och i övrigt uppfyller kraven för bidrag. Finansiering sker genom disposition av i eget kapital särskilt reserverade medel för ändamålet under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om sådan not i samband med stadens årsredovisning för 2014. Utbetalning av medlen sker därefter mot begäran via faktura och efter kontroll i samband med att verksamheterna öppnar. Beslut om beviljade medel gäller tidsbegränsat längst till och med 2016.

Övrigt

Omslutningsförändringar

Nämnderna redovisar i sina verksamhetsplaner för 2015 omslutningsförändringar. Stadsledningskontoret tillstyrker att nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med totalt 4 331,8 mnkr, enligt bilaga 1.

Resultatenheter

Enligt regler för ekonomisk förvaltning är huvudregeln att nya resultatenheter inrättas, förändras eller avvecklas i samband med nämndernas verksamhetsplaner. Samtliga nämnders resultatenheter 2015 godkänns enligt vad som framgår av bilaga 5.

Översyn av stadens resursfördelningssystem

Resurser till stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden fördelas utifrån ett särskilt resursfördelningssystem som avser att på olika sätt mäta befolkningens behov i olika delar av staden. Systemet består av flera olika delmodeller beroende på verksamhet och har flera gånger reviderats sen införandet 1997.

Resurserna fördelas i systemet huvudsakligen efter prestation, befolkningsstruktur och i vissa fall i direkta anslag. Stadens årliga befolkningsutveckling har de senaste åren ökat kraftigt. Det finns därför anledning att analysera hur väl nuvarande resursfördelningssystem förmår att på ett rimligt sätt fånga upp de förändrande behoven mellan olika stadsdelsnämnder med avseende på befolkningsförändringar.

Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra en analys av hur väl resursfördelningssystemet fångar upp de förändrade behoven mellan olika stadsdelsnämnder med avseende på befolkningsförändringar.

Omstrukturering av Koppargården, dnr 327-1299/2012

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har överlämnat beslut om att tillfälligt tomställa delar av Koppargårdens vård- och omsorgsboende från och med maj-juni 2013 och cirka åtta månader framåt. Syftet med tomställningen var att erbjuda Norrmalms stadsdelsnämnd platserna som evakueringslokaler under aktuell tidsperiod. Under tomställningstiden har nämnden utrett behovet av vård- och omsorgsboende på längre sikt. Nämnden har därefter i ett särskilt ärende beslutat att avveckla berörda platser vilket kommunstyrelsens ekonomiutskott godkände vid sammanträden den 19 februari 2014 (dnr 327-126/2014). Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ärende om omstrukturering av Koppargården avskrivs med hänvisning till att ansvaret för tomställningen ligger på stadsdelsnämnden.

Granskning av projekt Slussen, Rapport från Expertgruppen, Dnr 120-192/2015

Kommunstyrelsen beslutade den 12 november 2014 att genomföra en granskning av utredningar och beslutsunderlag rörande projektet Nya Slussen avseende 11 punkter. Kommunstyrelsen beslutade att tillsätta en oberoende expertgrupp samt direktiv för denna.

Syftet med utredningen är att säkerställa att befintliga beslutsunderlag är rättvisande samt att beslut fattats på relevanta grunder. Expertgruppen bestående av fyra personer utsågs av stadsdirektören på delegation av kommunstyrelsen; Mats Olsson, Sven Lorentzi, Reigun Thune Hedström och Christel Wiman.

Expertgruppen lämnade sina slutsatser den 2 februari 2015 som sammanfattningsvis säger att besluten om projekt Nya Slussen i huvudsak vilar på rättvisande underlag och rimliga bedömningar och att beslut har tagits på relevanta grunder. Granskningen visar vidare att vissa frågor kräver fortsatt och ytterligare uppmärksamhet och granskningens slutsatser kan därför användas i den fortsatta utvecklingen av projektet.

Berörda nämnder kommer att analysera expertgruppens slutsatser och rekommendationer och dess konsekvenser för genomförbarhet, kostnad och påverkan på tidplanen samt utifrån de prioriteringar och ställningstaganden som redan gjorts. Det kan dock konstateras att ett antal frågor redan ingår i projektets löpande planering att se över.

Vidare kan konstateras att dimensioneringen av bussgaraget bedömts rätt utifrån de antaganden som gjorts samt att de frågor som expertgruppen rekommenderar för fortsatt utredning som alternativ placering samt ytterligare utredning utifrån säkerhetsaspekter kommer att göras inom den ordinarie detaljplanprocessen som pågår. Stadsledningskontorets slutsats är därmed att den överenskommelse mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun som redovisar omfattning och finansiering för en bussterminallösning för Ostsektorn nu kan antas av kommunfullmäktige.

Ett reviderat genomförandebeslut behöver arbetas fram och detta bör göras parallellt med utredningar utifrån expertgruppens slutsatser. Därefter kan ett reviderat genomförandebeslut underställas kommunfullmäktige. Det är dock angeläget att detta inte dröjer i tid då det är angeläget utifrån anläggningens tekniska status att starta projektet så snart som möjligt.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen godkänner expertgruppens rapport ”Granskning av projektet Slussen” och att berörda nämnder uppmanas beakta slutsatserna i samband med framtida ställningstaganden.